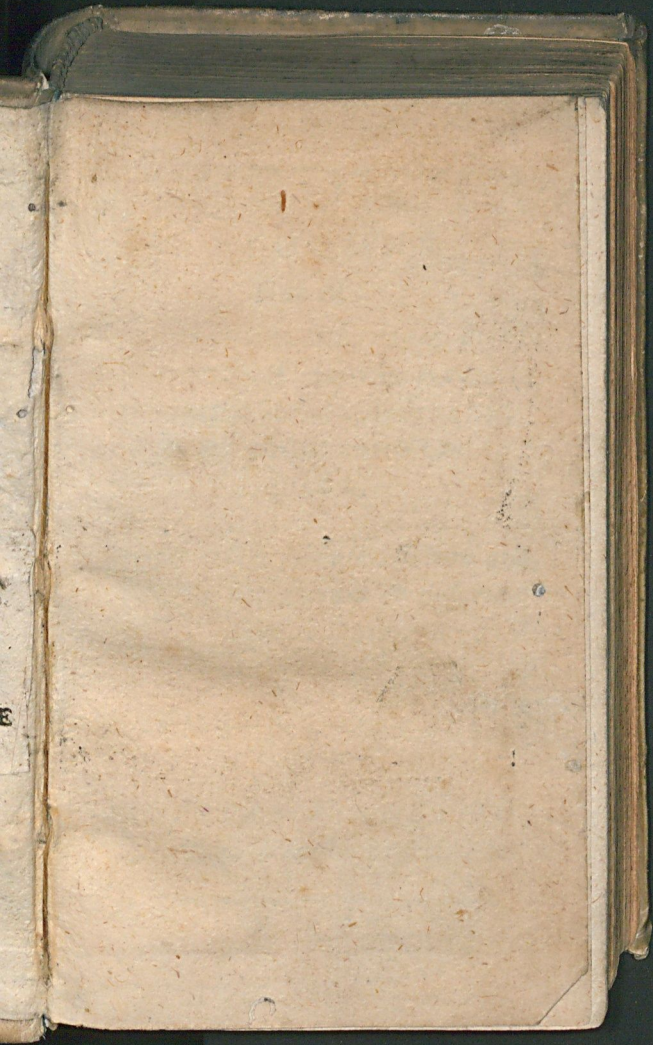

P V L S

1 6 1 7

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAL. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

1 21354
M. THOMÆ SAGITTARIJ
PROFESSORIS PUBLICI

HORATIUS
CHRISTIANUS

SIVE

PARODIÆ SACRÆ
AD HORATII DUCTUM
NOVITER ACCOM-
MODATÆ.

Cum gratia & privilegio
plurquam Cæsareo.

JENÆ

Sumptib JOHANNIS BIRCKNERI,
Biblip. Erfurtensis.

Typis
JOHANNIS WEIDNERI.

ANNO

M. DC. XV.

Summa Privilegii. Æ
NON FURTUM
FACIES.

ad mandatum JE-
HOVÆ subf.
Moyfes.

DEO

ii. ÆTERNO, OMNIPOT-
M tenti, infinito, veraci &
misericordi.

DEO PATRI omnium re-
rum Creatori & Conservatori
ter Optimo ter Ma-
ximo.

E- DEO FILIO totius hu-
bs. mani generis Redemptori felicissi-
mo, & Diaboli, Inferni, Mortis-
que destructori invictis-
simo.

)(2

DEO

DEO SPIRITUI SANCTO,
cordium humanorum San-
ctificatori totiusque Ecclesiae propu-
gnatori & defensori augu-
stissimo.

PATRI & FRA-
TRI MEO

*Clementissimo & Gratosissimo
devotissima & subjectissima
obsequia & servitia
ex debito
offero devoveoque.*

Lauda-

O, *Laudabunt alii ditissima mu-*
nera Regum,
an- *stellantesq; domos, & amicos*
pu- *sapè favores,*
gazasq; innumeras, & splen-
A- *dida stemmata gentis:*
Nos te, sancte PATER
laudabimus ore
et te laudabi-
mus ore.
Nos te, nos, FLAMEN,
laudabimus ore.

)(3

Et

da

Et cur non? Humana labant
celeriq; rotata
dispereunt Zephyro faciliq; ca-
duntq; ruuntq;
impulsu cerebri. Nescit con-
stantiamundum.
Certius at divina trium-
phusuffulta JEHO-
VÆ,
Et referunt mercedis ho-
norem.

Tu

nt Tu nos, sancte, creasti.

ca Tu nos, sancte, vocasti,

on Tu nos, sancte, beasti.

m. O JESU, tibi sunt integrā
m. dogmata.

O JESU, tibi sunt fortia Nu-
mina.

O JESU, tibi sunt mitia A-
mina.

o- Nos infideles foedera rupimus

u Nos insolentes pabularisimus.

Nos infrequentes templa subi-
vimus.

)(4

Sed

Sed tu, sancte, modū constitues;
ductus amoribus;
irasq; innumeras mox reprimēs,
sanguineas memor
quod pro fœdis fragis fuderis
olim
in cruce guttulas;
Dæmona tartareis subde,
paratæ, juvæ
Infern. iratâ dirue regna manū
Mortis & invicto deprime
colla pede.

Sit

Sit pax in omni seculo.
Sit laus & una gloria
sit magna vi potentia.
Non obseratis auribus fundo
preces.

Sed magnus Heros astat &
plenissimo
que cogitata mox iuvat suf-
fragio.

Ergò

Audias vatem cecinisse car-
men,

audias vatem retulisse grates,

audias vatem petisse flamen.

)(5

Sancte

Sancte IEHOVA.

Sancte IEHOVA.

Sancte IEHOVA.

Sic Ecclesia personat

Et sanctus chorus agminis

Collecti ante tuum thronum.

Paucula nos canemus

Paucula nos feremus

Paucula nam tenemus.

Plura vos cæli socii, Numinis

atq, pleni

Plura vos JOVÆ faciem ceu

cernitis atq, CHRISTI

Angeli

Angeli scitis, facili carmine
post canetis.

Interim

Has Odas facie suscipe patriam,
mentemq; intimius, ceu potes,
inspice

Et vires agili suffice Spiritu

Sancte IEHOVA.

Sancte IEHOVA.

Sancte IEHOVA.

Tu si plura dabis, plura feres
DEUS.

O sed plura tuo suffice subdito
vitaeq; innocuo dirige tramite

)(6

Sancte

Sancte IEHOVA.

Sancte IEHOVA.

Sancte IEHOVA.

T. Majest. subje-
ctissimus & hu-
milimus
cliens

Sagittarius.

De

I.

De Poëtis Christia-
nis ad CL. V. M. Th. Sagit-
tarium, &c. nostri ævi Poëtam Chri-
stianum insignem, Horatium, à viis
gentium, ad Christum conver-
tentem, distichon,

FRIDERICI HORT-
LEDERI.

EST DEUS in vobis. Con-
vertitis, hōc operante,
Gentiles vestros, nescia
corda DEI.

) (7

Scili-

Scilicet Ægypti quondam
non sacra supellex
vasa dedit sacris relligiosa
focis.

Quid mirum, Calaber, si te
quasi præstite vates
Sacra queat sacro non fa-
cer ore loqui?

Ille tibi præbet numeros, &
verba: sed abs te
Ignoti recipit mystica sa-
cra Dei.

Felix

Felix qui potis est superis sa-
crare prophani
Carminibus vates quæ ce-
cinere suis.

Wolfg. Heider
M.

In

III.
IN
HORATIUM
CHRISTIANUM
THOMÆ SAGITTARI
POETÆ PHILOGI & PHI-
LOSOPHI
MI CL. MI EXCELL.
PROFESSORIS PUBL.

M. THOMAS SAGITTARIUS PROFESSOR
PUBLICUS.

αὐτὸς ὁ αὐτὸς

OS SIC ABSTRUSUM PASSIM PRÔFUL-
GET HORATI!

OS

OS & Epos vulgò censent
GENTILIS HORATI
obscurum, possit quod nec
ubiq; capi.

Forsan & hoc verum, si mens
infirmior adsit,
splendoris nequeat quæ sa-
tis esse capax.

Cui non nuptoria series notissi-
ma, cui nec
tempora, quæis vates vixit
& acta prius.

Cui

Cui nebula non sint discussa
Heliconis ab omni
parte satis, Phœbo quæ sur-
perante cadunt.

Quicquid id est, nunc est
CHRISTIANUS HORATIUS.
atque

arte SAGITTARI splendido-

Ille igitur loquitur verso ser-
mons priori,
quæ sunt Christiano digna
viro atq; fide.

Tempo-

Temporibus quæ sunt nostris
Et moribus apta,
notitiamq; sui non facile ef-
fugiunt.

Os sic abstrusum passim pro
fulget HORATI,

Os Et Epos, dico, magne
Poeta, tuum!

M. Georg. Andr. Fa-
bricius Pædagogi-
archa Götting.

Non

Non ignota cano, nec va-
num obtrudere palpum;
Me quisquam fingat, res
ubi nota patet.

Clare SAGITTARI, Christjanus
Horatius audis,
Imò Poëtarum dicier alpha
Christjanas submite typis,
odasq; Profanas;
Accedet meritis gloria du-
pla tuis.

Gloria

Gloria Pieriis non tantum ju-
giter antris,
Sed quoq; Sioniis concele-
branda jugis.
Hinc quod rite mihi, Te judi-
ce, sacra Poëtis
Laurea Mæonio cinxit ago-
ne caput,
Judicio tanto nitor pollente:
sed audi
Quid meus è Laurus liber
Apollo canat:

Summa

Summa viro laus est audire
Poëta: tueri
Summa Poëtarum nomi-
na, summus honos.

Johannes Rüdingerus
P. L. Calensis scholæ
Rector,

O quem

O quem te memorem famæ pars
maxima nostræ

Clare Sagittari? namque haud mor-
talia facta.

Sunt otua: ô certè Divorum sangvi-
nis unus!

O certè tibi plectra lyræ dedit inclu-
tus Orpheus!

Ah quid dico lyræ, virgam donavit
Ulysses.

Dum Phlegetonteis revocas Horati-
um ab umbris

Umbris Cocyti, revocatum in lumi-
nis auras

Producis, sacri productum fluminis
unda.

Abluis, ablutum Christi virtutibus
ornas.

Ergo

Ergo lector have, grates persolve fa-
vendo,
Momecave, lingvam compesce in-
hibendo labellum
Laudesvel damnes damnum utrobi-
que paratur.

Observantia E.

A

Jacobo Nicern
L. Th.

HORA-

HORATII CHRISTIANI
LIBER PRIMUS.

Ad MESSIAM totius mundi salva-
torem & servatorem;

ODA I.

MESSIA proavis editere regibus,
ô & praesidium & dulce decus meum,
sunt quos magni strepitus Pontificum strophis
arrisisse juvat, linguaq; splendidis
circumcincta dolis fictaq; sanctitas
terrarum dominos erebit ad Deos.
Hunc si mobilium rassa patrum cohors
certat tergemini tollere honoribus,
Illum si proprio condidit horreo
quicquid debuerant carpere Principes,
gaudentem socios fallere credulos
promissu Fidei conditionibus
nunquam dimoveas, ut prece debitâ
soliis meritis fideat JESULI

A

Lucian-

M. THOMÆ SAGITTARII

luctantem miserè Christiadum crucem:
terris permetuens ocium, & ordinis
laudat jura sui, extendit & in gvinas
turdus, indocilis pauperiem pati.

Et & qui veteris munera Flaminis
& succos soliti promere Bibliis
spernit, sed cerebri somnia propriis
torquens hinc juvenes inscit inscios.

Multos bella juvant & properis minis
permixtus fremitus, pugnaq; patribus
detestata. Manet sub rabie ducis
Calvini soboles Numinis immemor
seu Virus docuit turpe sequaculos,
seu patrum meritis dedecus addidit:

Red me Christisonum pramia fontium
admiscant superis, nudaq; castitas
Verbo nixa DEI, & cum precibus Fides
secernunt populo. Si neq; Spiritus
afflatum cohibet, nec tua gratia
à vivente choro distrabit & domos,
& si me innocui patribus inseris
eterno seriam sidera, carmine.

HORATII CHRISTIANI LIB. II
Ad CHRISTUM pro poenarum
mitigatione precatio.
ODA II.

JAM satis terris nivis atq; diræ
grandinis misit DEUS, & redemptam
morte divine sobolis gemenâ
terrui orbem.

Terruit gentes grave ne rediret
seculum civis nova saxa questi
ante quo jusses Pharaon labores
duplicat osor,

quos salutarat veniens ab axe
Lucifer natos necat, & trementem
habitum vitæ, decus & creatum
supprimit extor.

Vidimus Turcas & iniqua castra
barbaræ gentis violenter ausis
ire vastatum monumenta Regis
Templaq; CHRISTI.

Africæ dum se nimium querenti
jacet ultricem vaga Christiani

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Sanguinis terras JOVE puniente
proluit amne.

Audiet Turcas acuisse ferrum,
quo cohors germana frequens periret,
audiet pugnas miseras parentum
rara juvenis.

Quem vocet CHRISTI populus ruentis
Imperiis rebus? prece quā satiget
Sponsa de Sion minus audientem
carmina sponsum?

Cui dabis partes scelus expiandi
CHRISTE? qui pœnas meriti ferendas
sæpè, nunc tandem veniam precamur,
CHRISTE precamur.

Sive jam corpus meditaris atq;
sanguinem, quo nos alis atq; fibras
heu nimis multum dubias resingens
numine firmas;

Sive tu quondam male vulneratum
cernis heu; mucrone latus pedesq;
sive jam spectum genus & nepotes
respicis autor.

O diu

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

O diu magnum meditate damnum,
qui vides nostras cadere hic catervas,
sanguine & susos pedites cruentam
spargere terram.

O tuos, ô CHRISTE, lares gubernes,
agmini intersis tibi servienti,
neve te nostris vitis iniquum

ocyor aura
rollat, Hic cernas meritos triumphos,
hic ames dici Deus & Redemptor,
neu sinas Turcas equitare inultos
te duce CHRISTE.

Ad CHRISTUM natum pue-
rulum.

ODA III.

Sic te sancte puer DEUS

& FRATER proavis edite regibus

des nobis PATER, & ferat

donis FLAMINIS implere beantibus

mater, que mihi JESULUM

debet sollicitu pectoribus diu

M. THOMÆ SAGITTARIJ

optatus venias precor

Et firmes animæ præsidium mea.

Illi Damon & as triplex

circa pectus erat, qui puerum horrido
immisit stabulo invidus

hosses, nece timuit præcipitem Africum
sæctum frigore maximo

nec tristes hyemes, brachia nec DEI,

quæ nil orbis in atrio

majus tollere seu ponere vult crucem.

Quas JOVÆ timuit minas?

qui siccis oculis membra trementia,

qui vidit teneros pedes

Et præsepe boum suscipere hospitem.

Nequicquam DEUS arriter

donat sedis fragis civibus unicum

gnatum: Si tamen impie

optatam requiem despiciant manus.

Non sic CHRISTICOLÆ pii

non sic forte ruent per vetitum nefas.

Adami ingluvies malam

cladem fraude novâ gentibus intulit,

post

HORATII CHRISTIANI LIB. 4.

post pomum vetitâ arbore
subductum macies & nova febrium
terris incubuit cohors,
ignotiq; prius dira necessitas
leti corripuit gradus.

Hec sed fata dolens JESULUS à men-
donis nam homini datis
perrupit Acheronta, abstulit & minas.
Peccatoribus hæc salus,
Cælum ipsum petimus, nec mediator bis
ob nostrum patitur scelus
iracunda patrens mittere fulmina.

Ad CHRISTIANUM de conversio-
ne & Christi & Spiritus sancti me-
ritis gratulatio.

ODA IV.

Solvitur acris hyemis gratâ vice fluminis beni-
novosq; motus sentiunt sodales (gni,
ac neq; jam tenebris gaudet Chorus aut Professor
recorda magnis concidunt periclis, (uinbris

A 4

Jam

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Tam firmos animos volvit Petrus, imminente flatu
junctiq; dono spiritus docentes

eternā mentes quatunt face, dum pias calore
jam flamen ardens armat officinas.

Nunc decet attento placidum caput expolire sensu
& flore, codex quem tulit J E H O V A :

Nunc & in umbrasis Christo decet immolare tem-
& corde sincero piaq; voce. (plu.)

Vivida dos aquā firmat face pauperum tabernaculi
Regumq; tūres, Christiane sangvini,

Opia tanta boni spem nos jubet inchoare firmam
juncta beat lux aptiusq; verbum,

& domus illa precum fortissima, quod semel mearis
& regna vera sortiere rite,

Nunc intus flammam mirabere, qua calet juventus
en omnis, & mox Ethnici tepebunt.

Ad Christianum de Papa impostore
impudentissimo;

ODA V.

Quate, qua meretrix in Capitolio
effulgens, Superūm terret honoribus?

HORATII CHRISTIANI LIB. II

Et tot fulmina vibrat,
quem prono recolis pede
Simplex blanditijs? Heu quoties fidem
Et miras Furias flebis, Et improba
nigris pectora monstris
emiraberis insolens.
Quò nunc tu fruere credulus angelo,
qui patrem haud dubius semper amas
speras, nescius astus (bilem
Tarpel miseris quibus
non speratus obest. Quot sine viribus
humanis Genijs vota precantia
persolvisse queruntur,
qua debent supero Deo.

Ad CHRISTUM
patientem.

ODA VI.

Scriberis supero fortis Et hostium
o Rex, angelici carminis alite
quam rem cunque tuo pro grege saucius
olim vulnere gesseris:

AS

NOT

M. THOMÆ SAGITTARI

Nos ò CHRISTE neq; hæc dicere, nec grave
Pilatæ stomachum credere nefci
nec sen'es neq; tot scommata militum,
nec tude facinus ferum

Conamur tennes grandia, dum stupor
infantisq; lyre Musa potens vetat,
laudes exigui non imitabiles
culpa detertere ingent.

Quis Christum immerito crimine proditum
digne scripserit? aut vulnere faucium, aut
ad patris positum brachia cœlitus
majestate parem Deo?

Nos jam paucula, nos fortia crimina
in tetræ sterili Pallade creduli
cantamus misero pectore nam parum
hæc mysteria cernimus.

Ad CHRISTIANUM de veræ pie-
tatis studio.

ODA VII.

Laudabunt alii dubio convivia luxu
divitis aut prætoria Crassi,

Alcibiades

HORATII CHRISTIANI LIB. V

splendida, vel magno spectacula plena triumpho,
victorumve insignia tempe.

Sunt quibus unum opus est intactæ Palladis artes
carmine perpetuo celebrare, &

undiq; decerptas capiti conquirere lauros.

Plurimus aſt in Martis honorem

aptum dicit equis Siculum fortemq; Gigantem:

Me nec tam splendida fama

nec tam magnifico perculsit curia fastu,

quam domus Israël, & amplis

templa refrigeriis ditissima, & hospite CHRISTO

ſalvificis convivium mensis,

Sanctus ut obscuris detergit nubila fibris

Spiritus, & tibi parturit ignes

perpetuos: Sic tu sapiens finire memento

tristitiam vitæq; labores

rotis dive tuis seu te fulgentia signis

templa tenent, seu densa tenebit

te tecti umbra tui, David citus agmina Saul

cum fugeret mortuq; periculum

M. THOMÆ SAGITTARII

sapè preces inu fertur dixisse medullis,
sic tristes adfatus amicos:
Quò nos cunque feret melior fortuna J E H O V A E,
ibimus o socij comitesq̃.
Nil desperandum Jovâ duce & auspice Jovâ.
Certus enim promisit Olympo
fidentes tutos per tela per arma futuros,
ô fortes pejoraq̃ passi
mecum sapè viri, precibus nunc pellite curas,
Nos he die solabitur ather.

Ad hominem avarum &
impium.

ODA VIII.

Euclio dic per unum
te Deum oro, sic animâ cur properes amando
perdere, cur apricum
oderis templum patiens frigoris atq̃ cladis.
Cur neque Christianus
inter aequales sedcas, nec releves sacratio,
pectus inane verbo:
Cur times Mammona vagum linguere & cur
labore divi-

MORATII CHRISTIANI LIB. I.

divitias pudendas

anxio quaris? neq. jam flamine plena versas
præmia sepe furto,

sepe gazas callidiùs fœnoribus capeſcis.

Nil facis. At JEHOVÆ

filium credas placidum sat preciosa ferre
munera, dignitate

aureos, plusquàm sapias, quæ superent Ru-
dolphos.

Ad JESULUM recens natum.

ODA IX.

Vides ut agro stent homines genu,
ô CHRISTE, nec jam suslineant onus

culpæ laborantes, & iras

Numina conglomerent acutas,

descende cælo munera perditæ

large reponens, atque benigniùs

deprome decretum parentis

è gremio satis expetitum,

nec dedenævū cætera, qui semel

stravere Patres robore perfido

M. THOMÆ SAGITTARIÆ

consentientes nec rebelles
amplius hic agitentur ausus.

Quid sit futurum perge age querere,
& quem favorem cunq; meres, lucro
appone nostro nec labores
sperne puer, neq; vota cordis.

O cunaliis dum JESULUS ille adest
Vox atq; ab alto Gloria vertice
suavesq; per templum susurri
consolata repetantur hora.

Nunc mentis imæ proditor intimo
erumpat ingens pectore gaudium,
pignusq; cum gratante voce
collocet ante pedes JEHOVÆ.

Ad JESULUM recens natum.

ODA X.

CHRISTE tam facunde puer Marie,
qui ferus cultus hominum recentum
voce conformas catus & decorâ
mente fideq;.

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

Te canam magni Jovis & Mariae
filium, certae Fidei parentem
abditum quicquid placuit petito
prodere verbo,

Te, potosolim nisi reddidisses
per dolum amotos hominem nefandæ
voce dum fallit, viduus salute
risit Avernus.

Quin Mahometis duce te superbi
grex Jacobæus rabiem relictam
Italosq; ignes & iniqua Roma
castra fesellit.

Tu pias letus animas reponis
sedib; Virgag; malam coërces
aureâ turbam superis potentum in:
victus & imis.

Ad

M. THOMÆ SAGITTARII
Ad Christianum de veræ pictatis
studio.

ODA XI.

Sic ô quæsieris scire, decet, quem dederit tibi
finem Jova, Dei progenies, sapèq; Biblicos
tentari numeros, ut videas, quod superest pati,
seu plures hyemes seu tribuit jam DEUS ultimam,
quæ nunc oppositis debilitet militis semur
morborum, sapias, sacra legas, & spacio brevi
spem longam foveas. Dum loquimur fugerit
invida

Ætas. Quære diem, quæ FIDEI latissimam serat.

Ad Ecclesiam, ut Deum laudet,
admonitio.

ODA XII.

O DEUM JUDÆA hævæ vel acris
tibi sumas celebrare Sion,
gratag; insigni referas Camœnâ
facta JEHOVÆ.

Quid prius dices soliti Monarchæ
laudibus? qui res hominum ac Deorum

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

qui mare & terras varijsq; mundum
temperat horis.

Unde nil majus generatur ipso,
nec viget quicquam simile aut secundum,
nec pares illis meritis occupavit
ullus honores.

Dic Deum. Ille arctis aditus viarum
firmat enclaustris, faciles morabat
quos prius, fixis posuit columnis
areq; postes.

Dic Deum. Ille hostes Solyma imminentes
egit insigni domitos triumpho,
atque subjectos rigido minaces
verbere pulsat.

Dic Deum. Ille amplis segetes aristis
aggravat campis, velut unda rivis
cœcubum plenis fluit, ipsa rumpunt
horrea messes.

Dic Deum. Ille iras fremitusq; magnos,
terra quos intus meditat ur, uno
temperat verbo, solitoq; fluctus
numine frangit.

Dit

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Dic DEUM. Ille auras nive vestit instar
utili lanâ, cineres pruina
en modis miris imitante terras
nubit amictu.

Dic DEUM. Ille alto veluti paratum
nectar, & gratum stomacho lucellum,
grandines dextrâ celeri rotatas
torquet Olympo,

Dic DEUM. Ille umbrâ rapidos moratur
fluminum lapsus, celeresq; ventos,
O quis intactus dubio nec actus
frigore abibit?

Dic DEUM. Ille uno jubet ore, mox &
defluit saxis agitatus humor
& minax vinculis pelago solutis
unda recumbit.

Dic DEUM. Ille imis placitos medullis
inserit mores placidus Jacobi,
& suâ ostendit latices salutu
fonte Sioni,

Non

HORATII CHRISTIANI LIB. 1.

Non suo, non sic alios favore est
JOVA dignatus populos, perosus
omne sed cordis scelus expiandos
misit Averna.

© DEUM JUDÆA lyra vel acri
tibia sumas celebrare Sion
tantag, insigni referas Camœnâ
facta JEHOVÆ.

Ad JESULUM recens
natum.

ODA XIII.

Cum tu JESULE, nubibus
delapsus roseis consilio patrâ
laudas Numina, mox meum
fervens salvifico cor salit impetu
Tunc non noxa mihi prior
ima sede manet, humor & in genas
raptim labitur, arguens
quam firmis animis crimina deprecet.

Adstis

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Adsis seu mihi candidos
ostendas latices dogmate coelico
verbi, sive puer favens
cunas constituas pectore sub meo.

Nam, si te satis audiam,
spero perpetuum dulcia te polo
præbentem oscula, quæ DEUS
omni parte, tui nectaris imbuas.

FELICES TER ET AMPLIUS
QUOS DIVINA BEAT GRATIA, NEC
MALIS

VERSUS SÆPE PIACULIS
SUPREMO NOCUOS LINQUIT AMOR
DIE.

Ad Pastorem minùs diligentem &
vigilantem exhortatio.

ODA XIV.

O Vates referent ad Styga te novi
errores. Quid agis? gnariter occupa
templum. Nonne vides ut
nudum consilio caput?

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

EC
OR
&
Et virtus Satanae faucibus fulmine,
Et spes lassae gemant, ac sine viribus
via perferre Jacobi
possint imperiosius
agmen? Non tibi sunt integra pectora,
non mens qui meritas effugas cruces,
quamvis dotibus auctus
JOVÆ filius inclutum,
jactes & genus & nomen inutile.
Nil fictis Superi planctibus usquam
fidunt. Tu nisi mundo
debes ludibrium, cave.
Dudum sollicitum quæ tibi tedium
nunc desiderium grandius aggerent,
atque abjecta gemente
queres Biblia spiritus.

Ad JUDÆOS de interitu Jerusalem
& totius regni devastatione.

ODA XV.

CHRISTUM cum traheret nil nocuum novum
ad suspecta fori pulpita carnifex,
ingra-

M. THOMÆ SAGITTARIÆ

ingrato Furiis miscuit octo,
& dudum accelerat fera
regno fata. Malo tangitur omine,
quem Romana manus milite vindicat,
conjurata tuos perdere filios
& Jude solium vetus.

Heu quante lacryme, quantus adest viris
mœror, quanta movent funera Abramice
genti iam galeam Titus & ægida
currusq; & rabiem parat.

Nequicquam heus Abrahæ presidio feror
TEMPLVM respicies fetidâq; hostie
impuris animis munera divides,
nequicquam sociis tuas

arces, & populi fortia pectora
jactabis strepitumq; & celeres sequi
Abneros. Tamen heu mœstus in angulo
crines pulvere collines.

Non Vespasienæ exuium tuæ
gentis, non Rutulorum agmina cogitas?
Vrgent impavidum te undiq; & undiq;
Romanorum Aquilæ truces.

Judico

HORATII CHRISTIANI LIB. 4.

Judæo satursæ sanguine, divites
argenti innumera mole, famem quoq;
nosces. Ecce fuit te laniare atrox
Titus liberior patre,
quem tu cervus uti vallis in alterâ
visum parte lupum graminis immemor
sublimi fugies tristis anhelitu,
non hoc pollicitus tuir.
Iracunda dies fulmina proferet,
matronasq; neci & filiolas dabit,
post certasq; hyemes flamma licentior
uret Ierusalem domos.

Ad CHRISTUM patientem.

ODA XVI.

O CHRISTE pulchro pulchrior Hespero,
quem criminoso, quem precor o, modum
pones dolori, sive in horto
sive cruce auxilium precaris.
Non faux Gehennæ, non Satanas quatit
mentem relapsorum incola tartari,
non crimen aque, non acutæ
sæc geminant Furie doloris,

Et

M. THOMÆ SAGITTARII

Ira ut JHOVÆ, quas neq; molliet
humanus ardor, dextera nec virum,
nec robur ingens, nec tremendis
Angelus ipse valens lacertis.

Certum est. JHOVAM imponere filio
culpæ ferendas nomine perditum
propter scelus magnasq; fraudes
atq; gravem cumulasse sortem.

Ira nocentes exitio cito

stravere Reges, & satis altimæ
stetere causæ cur periret
antea, & obrueretur undis
orbis scelesto crimine cognitus.

Compesce mentem. Sic Satanas tuos
seduxit in dulci juventâ
blandus, & in sociam Gehennam
misit furentes. Nunc ope Spiritus
mutare querent crimina, dum piis
fîs recantatis amicus
opprobriis, animumq; reddas.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. I.
Ad CHRISTIANUM de frequenti
pietatis exercitio.

ODA XVII.

Sic Christianus saepe domum DEI
permutet aris gravis, & igneam
seclatur auram perbenigni
flaminis, assiduasq; voces
impune nunquam dogmata caelica
vident Nerones, nec bene devius
cessere contemptus tyrannic,
nec Furias metuant Averni,
nec tela VERBI JUSTITIA & DECUS.
Nunc hic & illic carmina Biblica
suavissima caeli Camœnæ
saxa sonant, resonantq;. Nos en
CHRISTVS tuetur CHRISTO hominum fides
& vita cordi est. Hinc tibi copia
manabit ad plenum benigno
semper honorum opulenta cornu.
Hic in sacratâ valle Erebi truces
vitabis iras & cytharâ tuam

B

dices

M. THOMÆ SAGITTARIÆ

dices Redemptorem TEHOVAM
& patriam retines amorem.
Hic innocentis vulnera Præfulis
volvēs sub umbrâ, nec phlegetontia
cum morte confundes, ut olim
prælia, nec metues avarum
suspectus Orcum, ne male supplicis
incontinentes injiciat manus,
& scindat hærentem coronam
crinibus, immeritumq; corpus.

Ad STUDIOSUM de lectione Biblio-
rum sedula.

ODA XVIII.

Nullum, Flacse sacris, quæso, prius pervolites
librum,
Viro flore beant intima quæ pectora Bibliis,
Justis omnia nam læta Deus proposuit, neq;
mor daces aliter diffugiunt sollicitudines,
Quis post sacra gravem militiam aut pauperiem
increpet?
Quis non te potius, Christe, Deus, teq; Fides colat?

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

Sic ne quis soliti transfiliat munera spiritus
Gomorrhæa monet cum Sodomis pœna super DEI
verbo inflicta monet jam propius tristior exitus
sceptri Judaici. En non domito sine libidinum
discurrunt miseri: Non ego te, perditæ Marule,
invitam relegam, nec variis plena furoribus
sub dium raptam. Spurca tene cum Berecinthio
cornu stercora, quæ subsequitur perniciēs viæ,
& tollens vacuum plus nimio injuria verticem,
aterniq; poli prodigus, at dives amor stygis

Ad JESULUM placabilem pueru-
lum peccatoris precatio.

ODA XIX.

R Adix seva cupidinum,
& me dira negant fulmina Moysis,
& legis celeres minæ
divini animum reddere amoribus.
Terret me Satana furor
firmato Goliath robore fortior.

B 2

tarret

M. THOMÆ SACITTARII

terret me ira Dei fremens,
Et vultus miseris favior adspici.
In me pœna ruens caput
involvit tenebris nec patitur novo
tranquilla prece supplicem
motus volvere sub pectore debitos.
Sed rivum mitte Spiritum
IESU pollicitus suggere, & ô tuum
respiciens meritum unice
exoptate veni lenior arbiter.

Ad CHRISTUM GRATIARUM

ACTIO, & devoti animi pro-
missio.

ODA XX.

GRande portabis decus ô Thalie,
debitum tanto quod & hic Apollo
præmium solvet, datur in theatro
cum tibi votum.

CHRISTE, salvator DEVS, ut paterni
Numinis ritu simul atq; laudes

reddat

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

reddat insignes tibi Christianæ
gratia mentis.

Percipis pressos toties ad unguem,
& probas versus mea non Elise
temperant flatibus, neq; Cherubina
carmina Musæ.

Os tibi laudes pueri sonabit,
quosq; pauxillo reditu liqueris
non lucessendos reparata matris
ubera lactant.

Ad CHRISTIANOS de DEO cele-
brando exhortatio.

ODA XXI.

JEHOVAM teneræ dicite virginis
& Christum pueri dicite, Spiritum
sacratumq; supremo
unitos penitus Patri.

Vos matres digitis carmina promite,
quæcunq; aut sobolem bajulat ulnulis,
consuetasve labellis
ad cunas recitat preces.

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Vos patres itidem tollite laudibus
natalem Domini Christi Hominū-Dei,
in signūq; triumphos
victo de grege Tartari
Hic bellum lacrymosum, hic miseram famem
pestemq; à populo & principe Casare
in Turcas Arabasq;
vestra motus aget prece

Ad PECCATOREM de ejus sat
misera conditione.

ODA XXII.

INteger vita scelerūq; purus
non eget CHRISTI meritū Gehenna
nec veneratas metuit sagittas
dignus Olympo.

At ubi talem invenies? cavallū
quere quā Titan varie rotatur
surgit Eoū, & amica rursū
sidera condit.

Namq; primū horto Satanas Adamū
dam suam miratur Evam, sed ultrā

debi-

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

debitas leges abit impeditus,

fallit inermem,

quale portentum genus omne culpa

erubescendi maculat, paratis

damnat & poenis, nisi CHRISTUS autor

subleuet agrum,

Pone quem templis ubi nulla sancti

Flaminis. Vivā recreatur aurā

nox virum mundi nebula, malusq;

Tartarus urges;

Pone cum sceptro nimium superbo

in foro CHRISTI meritis negato,

triste spirantem Satanam videbis.

triste loquentem.

Ad PECCATOREM de conversione

ne seria exhortatio.

ODA XXIII.

Vitas salviscos, at colabrum cibos

firmantes animam mole sub auxiā

culpe, non sine magno

terrore & stygis metu.

B 4

N 100

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Nam seu terribili fulmine lex micat,
ex flammis Sinai, seu tua computas
heu dispendia vite.

Et corde & genibus tremis.

At non Christus amans at Stygis arbiter
iratasve leo perdere cupit,
ut patrem incipe tandem
fida mento sequi Deum.

Ad JOHANNEM MAJOREM
Jenensium Superintendentem viduum,
de luctu Christianè compescendo.

ODA XXIV.

Q Vis desiderio sit pudor, aut modus
tam chara socia? Præcipe lugubres
cantus, Morta, tuis, queis miseram pater
sortem cum lacrymis dedit.

Numquid KNOFFIADEN perpetuus sopor.
Urget? Cui pudor & nixa Deo Fides,
incorruptus amor nudaq; castitas
quando ullam invenient parem?

Natis

HORATII CHRISTIANI LIB. 1.

Natis illa quidem stabilis occidit,
nulli flebilior quam tibi MAJOR 6.
Tun' frustra pius? Heu! Non ita Numine
speras de supero. Necat

primum ut post relever pectora Tartarus
adsitq; in medio flumine gravior,
multum quamq; pater diligit, asperam
exercet sobolem cruce.

Adventante Deo cum Michaël canet,
auditam moderans flaminibus tubam,
tum viva veniet sanguinis imagini
quam virgā semel anxia
non levis precibus mors rapit è sinu.

Hec damnum tolereis providis interim.
Durum! SED LEVIUS FIT PATIENTIA
UNA QUOD DEUS ALLEVAT.

Ad CHRISTIANUM de nefandis Je-
suitarum fraudibus, & certissimo interitu.
ODA XXV.

P Arcius magnos recitant triumphos
fraudibus crebris socii protervi

M. THOMÆ SAGITTARII

nec crepant miracula tanta, amatq;
dextera nummos,

quæ prius multum facilis movebat
ordines tolli minùs & minùs jam,
de canunt longas percunte noctes

carmina vates

invicem mæches satis arrogantes
flebis invisus superis & imis

Italo clamante magis per aras

somnia Mopso.

Tum tibi ultrices Furie & dolores
qui manent falsos hominum Magistros,
aggerent iras comitante flamma

non sine damno.

leta quod pubes animo decenti

gaudeat, Christo magis imperanti
grata, quam Papa, simul atq; laudes
personet hore.

CHRI-

HORATII CHRISTIANI LIB. I.
CHRISTIANI ad seipsum gratula-
tio ad Christum vero precatio.

ODA XXVI.

COELUS amicus criminaq; & nefas
tradam repletis numine brachiis
portare Christo, quis gementum
Rex gelido metuatur orco,
& quid Pilatum torqueat, unice
securus. O qui cordibus integris
gaudes, paratos nocte flores,
nocte meo capiti coronam
ô Christo dulcis. Nil sine te mei
profunt honores, quod meritis novos
fratres novo ditare cælo
teq; tuumq; decet parentem.

Ad PAPAM ejusque satellites de
ipsorum perpetuâ diffidentia & aliis
vanis opinionibus.

ODA XXVII.

Scriptis in usum letitiæ libris
torquere Papæ est. Tollite barbarum
B 6 morem,

M. THOMÆ SAGITTARIUM

morem, Redemptoremq; Christum
falsidiciis prohibite nugis,
Christo & libelli invidiæ nefas
immane quantum discrepat, impium
lenite fulmen vos Papistæ,
nec stolidam retinete mentem.
Vultis fereri me quoq; discere
artes Echidnæ? Dicat apertius
Christus ministris, quo probatus
numine, quo doceas patrono.
Cessat voluntas? Non alio audiam
autore, quas tu cumq; paras minas
atq; erubescendis aduris
ignibus immeritos nefanda
furore peccans. Quicquid habes, age,
committe luci salvifica. Ab miser
quintâ laboras in Charybdi
digne, Papa ô meliore cælo.
Quæ te Maria, aut quæ solvere Catharis
tantis periculis, quæ poterit Dea?
Nunquam ligatum te cucullus
põss Erebi expediet barathro.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. II.
Ad JOHANNAM Ducissam Saxo-
niae 3. Julii anni M. DC. IX. Vinariae de-
natam, & ad coelos evocatam.

ODA XXVIII.

TE generis florem, matrūq̃, JOHANNA,
Saxonico - cohibere pheretro (levamen
mortis inoperta, pro legibus arcta videmus
vincula. Sed multum tibi prodest
ardentes fūdisse preces, animoq̃ supremum
cognovisse Deum moritura.
Occidit & genitor stirpis praelustre; JOHANNES,
fidus Saxoniae, neq̃ luctum
est oblita suum. Luget nunc orba, Maritum,
& luget nunc orba puellam,
Saxonicum quamvis semper meditata decorem
testata est Genium, nihil ultra
nervos atq̃ cutem mors ipsi liquit. abivis
Spiritus hinc sublatum ad aulæ
JOVÆ & CHRISTI. SIC JUSTOS PATRIA
MANSIT,
atq̃ INTRANDA SEMEL VIA COELI.

M. THOMÆ SAGITTARII

Dant alios luctus mœsta spectacula Matri
sed luctus moderabitur hæc fors.

Mista senum ac juvenum densantur funera MA-
GNUM.

FOENUS SI JOVA COGNITUS ILLE
nec scelerata matrum prisca contagio labi { EST,
Tartareis caput obruit undæ.

○ studiosa cohors, ô tu ne parce querelis
osibus & capiti inhumato,
quicquid honoris id est da mœsta meretur & ultra,
Mater in hunc servata dolorem.

Plectantur risus te sospite multaq; merces,
quanta potest tibi defluat æquo
â Jove cum Rectore sacri custode Lycei.

Negligis? immeritis nocituram
postmodò tu natus fraudem committis, & ipsum
debita jura, vicesq; superba,
se maneant. Non hæc precibus linquetur inultis,
reg; piacula nulla solvent.

Dic, ô dic: Lætum ad CHRISTI reditum usq;

JOHANNÆ

hic manes in pace quiescant.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. I.
Ad CHRISTUM Satanae mortisque
victorem.

ODA XXIX.

JESU, beatas nunc hominum adseru
gasas & acrem militiam paras
non ante devictus Gehennae
Regibus, horribiliq; monstro
nectis cathenas. Jam tibi liberum
credentium cor servi & unice
& frater ex antro triumphis
ad solium statuetur almis
doctus decentes promere gratias,
voto paterno, quis neget arduis
hostes retundi posse Christi
viribus & Satanam perire?
cum tu sepultis hostibus undiq;
gentem nefando crimine perditam
salvare dextrâ sat potente
pollicitus decus omne refers.

Ad

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad CHRISTUM venturum precatio.
ODA. XXX.

Christe, Rex Regum, decus atq; cœli
 ſperne dilectam patriam, & vocatum
ore te rotasq; hominum gementes
 transfer in oras
agnitus tecum PATER, & ſepoſtis
SPIRITUS pœnis, properentq; dotes
& parùm conſtans ſine te juventa,
 vita, ſalusq;.

Ad JESULUM Salvatorem Chri-
ſtiani precatio.
ODA. XXX.

Quid dedicatum poſſit JESULUM
vates? Quid orat cœlitus inclutum
ſperans honorem? Non acuti
egregias Salomonis artes
Non firma regni ſceptra Davidici
non robur ingentis grave Samſoniſ,
non rura, quæ ſemper quietis
Nilus alit taciturnus undis.

Forati-

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

Ferantur uvaesuste, quibus dedit
fortuna vites turcoq, nobili
cum fratribus siccet cutallis
vina novis reparata terris,
dignus Gehennâ. Quippeter & quater
mense revisens delicias die,
impune. Me server tonantis
gratia summa Dei, favore,
frui paratum. Magne fidem mihi
JEHOVA donec, quod precor, integrâ
cum mente nec turpem senectam
degere, nec precibus carentem.

Ad JESULUM recens natum
gratiarum actio.

ODA XXXII.

Possumus si quid labiis per aras
psallimus CHRISTO, quod & hoc in annis
laudet & multis. Age dic sacratum
barbite carmen

JESULO primum modulate fratri,
qui serox animis proprioq, nisu

missus

M. THOMÆ SAGITTARII

missus humanam reparare vivo

sanguine gentem

Tartarum, & mortem Satanamq; & illi

semper hærentes Genios premebat,

& dolos nigris oculis vagaq;

fraude pudendos.

O decus cæli, superumq; proles

grata supremi patris, ô laborum

dulce lenimen, mihi queso salve

rite vocanti.

De THOBIA à WERTHERN

JENÆ mortuo.

ad

Patrem moestissimum.

ODA XXXIII.

WERTHI, ne doleas plus nimio, memor
THOBIAE sobolis, neu miserabiles

decantes elegos quod tibi iunior

primis cecidit in rosis.

Insignis patria stemmate plurime

virtutis studii gratus erat Deo

noce.

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

acceptusq; homini. Sed prius optima
fatum falce merit citâ
quam turpes meritis tollat Erynies,
Sic visum superis, quæis placet optimas,
mentes & Genios ex iugo abeneo
regnis addere cœlicis,
ipsum jam melior, quod petiit præce
grato detinet. En: numine conditor
cœlesti in patria, gaudia debita
plenis accumulans cadis
Hinc si quando dabit luce novissimâ
exoptata sonum buccina classicum
Christus proveniens, nubibus arbiter
gnatum restituet tuum
Magna in lætitiâ. NON MISERUM EST MORI
SI NOSTROS GEMITUS LÆTIOR EX-
CIPIT
ULNIS TAM PATRIIS SEDIBUS IN PIIS
CUM NATO ET PATRE SPIRITUS

Ne

M. THOMÆ SAGITTARII
De CHRISTIANO probè confir-
mato.

ODA XXXIV.

Ardens Jethora cultor & appetens
coelestioris qui sapientie est,
immutus astat, nec retrorsum
vela dare, atq; iterare culpas
tentat pudendas. Namq; Deus nova
igni sacro pectora roborans
sustentat, & per se labantes
firmat opes volucrumq; sensum.
Quid bruta pubes & vaga cœcitas
quid styx, & invisi horrida Tartari
sedes, quid immanis tyrannæ
concuteris? Valet ille summa
mutare, Regesq; attenuat Deus,
abjecta tollens, & diademata,
quæ jam Monarchi mole magnâ
abstulit, his tribuisse gaudet.

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

Ad DEUM

pro

IMPERATORE & IMPERIO ROMANO GERMANICO PRECATIO.

ODA XXXV.

OCHRISTE, cœli qui regis atrium,
presens vel imo tollere de gradibus
credentium cor, vel superbos
vertere funeribus triumphos,

en Christianus sollicita prece
te miles ambit, te dominum possi
quicumq; manes sub nefando
triste gemunt Erebi barathro,

te Lucifer, te non socii Scythæ
urbesq; gentesq; & Latium ferox,
omnesq; Reges cum suis &
purpurei metuunt tyranni.

Germanici orbis ne pede, prorsus
stantem columnam neu populus vago
clamore cessantes ad arma
conciat, imperiumq; frangat.

Te semper anteit cœlica gratia
magnos favores atq; oleum manu

ge-

M. THOMÆ SAGITTARIÆ

gestans amicitia, nec severus
vultus adest rigidumve fulmen.
Te Spes & albis digna Fides colit
velata pannis te Dominum vocat,
qui sæpè mutata potentes
sorte domos premis & coërces.
Hinc vulgus insidum & meretrix Latè
per jura cedat diffugiant cadis
a fece distentis amici
ferre jugum crucis imparati
Serves iterum COESAREM ad impetūs
monstrorum iniquos, & juvenum recens
examen Eois timendum
partibus Arabiæq; magnæ
Eheu cicatricum & sceleris pudet
Viteq; Que nos dura resinxerit
ætas, Quid intactum nefasti
liquimus? Unde manus juventus
metu JEHOVÆ continuit? quibus
pepercit aris? ô DEUS, ô citò
converte inimicæ minacem
Massagetas Arabasq; dextram.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. I.
Ad CHRISTIANUM de CHRISTO
resurgente, & pietatis exercitio.

ODA XXXVI.

ET versu & precibus juvat
placare, & labii munere debito
autorem Fidei DEUM,
qui nunc mœstitiâ sospes ab ultimâ
charis multa fodalibus,
nulli plura tamen dividit oscula,
quam Doctoribus, ut memor
acta non alio rege pueritæ
servatæq; simul vie
purâ non careat pulchra dies prece,
neu prompti modus agminis,
neu morem in veterum sit requies lyre,
neu fidos Abraham patres
in Christum solitis vincat amoribus,
neu desint Fidei facies
neu rivax oleum gratiæ amabilis.

Omne

M. THOMÆ SAGITTARII

Omnes in sobolem DEI
deponent oculos, nec puer hic suis
divelletur ovilibus
ausis auspice felicior Hespero.

Ad CHRISTUM à mortuis resur-
gentem.

ODA XXXVII.

Nunc est canendum, nunc prece libera
pulsanda nubes, nunc laquearibus
ornare suggestum JEHOVÆ
tempus erit, pia turba CHRISTI.

Antehac nefandum psallere cum joco,
plausuq; Christo sub misera cruce
dum Morta dementes ruinas
funus & innocuum parabat
contaminato cum grege turpium
culpā virorum quodlibet impotens
sperare fortunaq; dulci
ebria. Sed minuit furorem

imma-

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

immanè flammâ divite servidum,
mentemq; lymphatam stygio croco,
redegit in veros timores
CHRISTUS ab hoste suo triumphans,
nervusq; adurgens, sollicitus velut
Venator anguem calcibus atterit,
& colla miris feta Echidnis
imminuit, daret ut catenis
immane monstrum, ex flumine perditos
salvare querens, nec muliebriter
expavit Orcum, sed latentes
morte sua reseravit oras,
ausus Draconis visere regiam
vultu severo fortis, & asperum
calcare serpentem, ut retusum
cum fremitu gerneret venenum,
deliberatâ morte beatius
fœnus reclusit cœlitus invidens
ex sorte deduci superbo
â Satanâ miseros triumpho.

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad HOSTES VERBI DIVINI
juratissimos.

ODA XXXVIII.

Bellicos odit DEUS apparatus,
displacent nexa vitii caterva.
Mitte sectari ROSA quò locorum
sacra moretur.

Opprimes nunquam, Deus hanc, ut autor
sedulus curat, neq. vos tyrannos
addecet tantus furor aut sub imo
pectore virus.

LIBRI PRIMI
FINIS.

HORA.

HORATII CHRISTIANI
LIBER SECUNDUS.

Ad CHRISTUM pati-
entem.

ODA I.

Motum Pilato prasule civicum
risusq; magnos & vitia & doloꝝ
irasq; Doctorum, gravesq;
Principum amicitias, & arma
CHRISTI innocentis livida sanguine,
non efferendæ plenum opus alea
tractabo, & ingentos dolores
exiguâ referam Ithaliâ.

Multum severæ Mæsa Tragœdiæ
succumbit ausis, plebs uti publicæ
res ordinarunt, & sacerdos
grande nefas animo moventes

M. THOMÆ SAGITTARIJ

insigne mastis presidium rei,
& Christianæ scipio curiæ,
cui sudor æternos honores
egregio peperit triumpho.

Jam nunc minaci verbere lorifer
perstringit aures, jam juvenes fremunt,
& fulgor armorum stridorq;
terrificant animos tuentum.

Audire templi jam videor duces
non indecoro munere splendidos,
& cuncta monstrosis subacta
à Furiis Solymam per urbem,
& Pontifex & quisquis amicior
legi senum se voverat, impotens
CHRISTIq; lugendas nepoti
inferias odio apparabat.

Quis non Apelles pectore degener
vultuq; patrum turpia murmura
testatur auditumq; celo,
plagiferi sonitum tumultus?

Quis hospes? aut quæ natio lugubris
ignara culpæ & perfidia? Verum

quem

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

quem non coloravere cades?

Vestraque genae vota nescit?

Sed jam relictis vocibus asperis

non Musa felix carmina supprime,

CHRISTI ad latus victoris olim

quare modos meliore plectro.

Ad CHRISTIANUM de Fide falsa

& efficta.

ODA II.

Nullus est ardor Pietatis imis
abdit a fibris, & iniqua languet
charitas vulgi, nisi comprobato
splendeat usu.

Vivet extento Phariseus aro,
notus in fratres animi dolosi: At
deinde agent poenā feriente culpam
fata gementem.

Sanctius vives nocuum domando
spiritum, quam si Libya remotas
colligas gazas, & ubique Regum
te colat aula.

C 3

Torpēs

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Torpet indulgens sibi sæpè Simon,
nec malum pellit, nisi causa morbi
fugerit venis, & amarus agro
pectore langvor.

Redditum cœli folio Jacobum
dissidens plebi & numero Bâälis
addit hunc virtus, populumq; falsis
dedocet uti
vocibus, Regum & diadema tutum
deferet CHRISTUS propriamq; laurum,
qui fidem veram meritis probatis
exprimit insons.

Ad ECCLESIAE militem Christia-
num.

ODA III.

Puram memento rebus in anxiiis
servare mentem, non secus in bonis
ab insolenti temperatam
justitiâ meritisq; vitæ,
seu justus omni tempore vixeris
seu te propinquo numine per dies

festos

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

festos sat attentos beavis
dexteriore notâ JEHOVÆ

Hic ô stupendo flamine TRINITAS
mentem hospitalem consociare amat
cœlis, & agris allaborat
salvifico recreare verbo.

Hec Christianum ad publica commoda
flores salutis ferre jubens, facis
ut res & ætas hoc labores
auspiciis patiantur æquis

Vinces profusis muneribus DEI
& dote, soli quam Superi dabunt.
Vinces, & exstructis in alto
divitiis potieris heres.

Divesne prisco natus ab Abraham
nil interest, an pauper, & Ethnica
de gente sub cœlo moreris
hospitis instar honoris expers,

Omnes eo ascendimus, omnium
ductore CHRISTO in conscia gaudia
fors exitura, & nos ad ingens
concilium appositura cœlo.

M. THOMÆ SAGITTARIJ
De JESULO recens nato
ad
CHRISTIANUM
ODA IV.

NE sit abiecti tibi amor pudori
JESULI nostri, prius insolente
dexterâ, & nutu proprio patentem a
fecit Olympum.
fecit & terras, mare, stellulasq;
fecit & solem dominum diei,
fecit & lunam, manuum suarum
undiq; testes.
fecit inculpatum hominem, & refecit.
invido postquam Satana furore
concidit fessus graviore labe
damna reportans.
O scias quod te preciosus autor
maximi natum decoret parentis
regium & certè genus atq; cœlos
morte pararit.
Crede non illum tibi fortuito
deditum casu neq; sic potentem

forſan

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

forſan à ſola potuiſſe naſci

matre: Sed illum

ſemper æterni ſobolem parentis

integer laudo. Fuge ſuſpicari

ſpiritu ſancto mea verba teſte

Biblia firmant.

Ad CHRISTIANUM nondum ſatis
ſua in profeſſione confirmatum.

ODA V.

Nondum ſubactâ ferre crucem vales
cervice, nondum munia ſupplicis
æquare, nec ſortis ruentis
in ſocios, tolerare pondus.

Circa virentes eſt animus tuus

campos lucelli, nunc precio gravem

replentis arcam, nunc & amplius

ludere ſenioribus miſellos

prægeſtientiſ. Tolle cupidinem

immiſiſ auri. Jam tibi ſpiritus

diffundet auras expetitas

divitiis variis ſacratis.

C 5

Jam

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Jam te sequetur. Prostat enim citum
Numen, decusq; hoc, quod tibi dempseris
apponet ingens. Jam beatus
dote petes sapienter aras
verbumq; quantū non monachi vafri,
non Papa compro sic capite enitens,
ut pura nocturno renides
luna mari, Gnidiūve Gyges.
Quem si probatis excuteres modis,
nunquam sagaces falleret hospites,
ut sapē conquesti, solutis
fraudibus, ambiguoq; vultu.

Ad CHRISTUM patientem &
vincentem.

ODA VI.

CHRISTE mœrentum veniens Abyſſo
docte peccati iuga ferre nostri, &
barbaros mores, scelus unde semper
pullulat ingens.

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

O tuus partus merito triumphus
sit mea, quæso, requies senectæ,
sit salus lassis animis, & agris
fulgeat umbris.

Inde si culpæ remeant iniquæ
dulce dispersis ovibus Sionis
flumen, & victura petam quietæ
pabula menti.

Ille terrarum mihi præter omnes
angulus ridet, uti fruge magnâ
vota procedunt, maculasq; CHRISTUS
sangvine delet,

Spes ubi certas fideiq; præbet
JOVA fervores, & amicus imber
Christianorum toties peritis
dissluit undis

Ille me tecum locus & beatæ
postulant sedes, ubi tu calentem
rore consperges placido favillam
fratris amici.

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad CHRISTUM natum pro genere
humano.

ODA VII.

O CHRISTE mecum tempus in ultimum
deducte cœlis & sate virgine,
qui te redonavit Redempto rem-
-heui nuncuo generi paratum?

O CHRISTE magnum præsidium rei,
cum quo morantem saepe diem prece
fregi, paternos ante vultus
sat madidus lacrymis capillos,
Tecum beantem robore Spiritum
fensi, relictis, quæ dubia aggerunt,
cum fracta virtus, & minaces
in reprobo cecidere sensu:

Sed me per iras Gratia cœlica
certâ paventem sustinuit fide,
hos rursus ad damnum resorbens
culpa malis tulit astuosus.

Ergo obligatas reddo DEO preces
magnoq; nixus Numine sordidas

depono

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

depono curas nec labori
parco meo mihi destinato.
Oblivioso ingentia sanguine
peccata dele, fundeq; balsama
ex corde defessis. Quis audeat
deproperare melos Poëta
curatve carmen? Quem Deus arbitrium
dicit canendi? Non ego segnius
cantabo cygnis Nam RECEPTO
DULCE MIHI CANERE EST JESU.

Ad ILLUSORES piorum
impios.

ODA VIII.

Ulla si culpa male perpetrata
pœna perjuris nocuisset unquam.
corporis si qua fierent vel una
parte pudendi.

M. THOMÆ SAGITTARIJ

crederent punire Deum furores:

Nunc sed in culpis mediū eniteſcunt
divitum ritu, procerumq; proſtant
publica cura.

Expedit patrum cineres opertos
fallere, & toto manifeſta cœlo
dogmata in templis, gelidâq; vates
morte carentes.

Tangit hæc, ajunt fera ſors &, angit
ſimplices mentes, neq; nos tremendis
ſemper ardentes acuens ſagittis,
impetit ullis.

O mali ſubſiſtite. Creſcet angor,
& lues creſcet nova, nec priores
impii tectum domini reviſent,
triſte gementes.

Vos prement votis viduæ relictæ,
& ſenes tardi, miſeraq; nuper
virgines læſæ, mala quo trucidet
aura nocentes.

HORATII CHRISTIANI LIB. II.
AD JOHANNEM MAJOREM
Jenensium Superintendentem,

&
ELISABETHAM STROMERIA-
NAM Viduam, Sponsos.

ODA IX.

Non semper agris horrida pocula
præbet severa Philyrides manu,
campos nec omnes concitat is
semper Apollo ferit procellis,

Præclare MAJOR, nec DEUS invidet
gratos in arctâ sorte Favonios,
mox nubibus cælum tegit, mox
gaudia sole suo reducit.

Tun' semper urgebis lacrymis diu
uxorem ademptam? nec tibi vespere
surgente decedent amores
nec rapidum fugiente solem?

At non, at exemplar fidei Saram
ploravit omnes sic Abraham senex

ANNOS,

M. THOMÆ SAGITTARII

annos, nec ullas Patriarchæ
in tumulis socias repostas
flevere semper. Desine mollium
tandem querelarum, & potius novam
STROMERIANAM, En: Ceu Dianam,
ut decuit, meditare Nympham, &
mœstis levamen casibus additum,
da gratiores cernere vertices,
intraq; præscriptum maritam
in socio recubare lecto.

Distendit amplos in vidui adibus
ventres Milonis guttur, at interim
si sit laborandum magis sepe-
-Hesperia nive cuncta frigent.

Lux est marita, est lux peramabilis
qua lustrat omnes vultibus angulos
servosq; servasq; ad paratum
obsequium obsequiosa cogit.

Sit lux serena hæc, Sponse, tibi & tuæ
sit lux benigna hæc, Sponse, tibi & tuæ.

Quod Jova faxit, Sanxit ille:
CONNUBIUM, beat ille fautor

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. II.
Ad JOHANNEM GERHARDI,
Theol. D & Heltburgensium Super-
intendentem, Viduum.

ODA X.

RECTIUS GERHARDE, facis, JEHOVAM
semper urgendo prece, nec maritam,
fata dum collunt, nimium dolendo,
moris ob ictus.

Debitam quicumq, fidelitatem
diligit, nunquam caret efferatis
præliis, nunquam caret insolentis
flatibus Euro.

Sæpius ventis agitatur Heros
major, & celsas graviora fata
impetunt mentes, feriuntq, fidos
fulmina vates.

semper at perfert animo sereno
asperam sortem benè præparatum
pectus, informes hyemes reducit

JOVA, sed idem
summovert, non, si male nunc, & olim
sic erit, quondam lacrymas ocellis

CHRI-

M. THOMÆ SAGITTARII
CHRISTUS absterget, neq. semper imbres
promet & ignes.

Rebus angustis animosus atq.
fortis appare, nec amica lingue
mania, in cælis recubat docentis
plurima merces.

Ad CHRISTIANUM de errorum
Calvinisticorum cognitione &
pietatis exercitio.
ODA XI.

Que Quinglianus vix nova spiritus
præluce tantâ cogitet impiis
divisus armis ne remittas
querere, sed strepides in usum
poscentis ævi multa, fugit retrò ut
vox nota verbi, sic decor, insciâ
pellente promissos favores
desitiâ, facilemq. sensum.
Non semper idem vatibus est honos
sacris, nec uno magna Fides nitet

vil-

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

vultu: Sed aternis minori
consiliis animo labascit.

Cur non sub alis umbriferis DEI
leti sedentes, baud male fidimus
promissioni, nec per aras,
dum licet, hic patrios amores
miremur æqui? Dissipat hic DEUS
curas edaces. Quis citus ergo? quis
extingvet ardentis cerebri
invidiam praeunte verbo?

Quid devium monstrum ejiciet domo
JOVÆ docentis? Dic, age, dic citò
maturet incautum juventæ
subtrahere arbitrium venenū.

Ad CHRISTIANUM de constantia
in fide & agnitâ semel veritate.

ODA XII.

Nolis magna feri ob pondera criminis,
nec dira ob Satanae praelia nec minas
plenas horribili fulmine, conscia
tristari baud fidei modo.

nec

M. THOMÆ SAGITTARII

nec collapsi animi fidere nescios
insultus nec onus, quod simul aggravat,
& nostrate nefas. Unde periculum
terris imminet undiq;
mortis promerita, nec miserabiles
dicas sufficiens vincere JESULI,
culpas forte lytron, victa q; per scelus
jam succumbere Numina.
Nos dulci pueri sanguis, & unicus
sudor nos potuit ducere perditos
ad cœli thalamos, & malè mutatis
lassos corda furoribus
quem nec ferre nec om pœnituit, patrum
nec sentire dolos, nec dare luride
affigenda cruci brachia, nec sacro
rideri à populo die.
Num tu quas tenuit delitias David
aut dotes Salomon egregias, tui
permutare velis sanguine JESULI
aut patriâ Superum, domo?

dum

HORATII CHRISTIANI LIB. I.

dum celestis detorquet ad oscula
cervicem, & facili letitiâ beat,
quam poscens nequeat surripere incubus,
nec Dæmon malus occupet.

Ad ALBERTUM GRAWERUM

Th. Doct. & jam Professore.

ODA XIII.

Ille & benigno te coluit die,
quicumq; primùm pectore candido
laudavit ELECTORI in avi
delitias, columenq; JENÆ.

Illam & JEHOVÆ crediderim suis
quassisse laudes & penetralia
sparsisse nocturnis querelis
pro studio: Ille sacrata fœdera -
& quicquid usquam concipitur pium
tractavit agræ qui statuit Scholæ
te grande falcrum, te paratum
in socios animo iræ contrâ.

Quid cuiq; perstet nunquam Academia
cæcutum est in horas, nuperum, En! incola
vulnus

M. THOMÆ SAGITTARII

vulnus perhorrescit, domusq;
dinumerat propiora fata.

DEBELII dum masculine iubar
suffirat, & PISCANTIS amabile
robur, quod improvisa leti
vis rapuit minitante dextra

Quam penè regnum sacra docentium,
nutare fracto poplite vidimus
sedesq; labentes piorum, &
Christilogos lacrymis querentes.

Audire toto pectore gestiunt,
nunc te sonantem plenius incluto,
GRAVERE verbo sacra pugna,
sacra poli bona, sacra pacis.

Non ulla turpi digna silentio
instabis orbi dicere sed magis
culpas, & exactos timores
ingenuo referes calore.

Quid mirum? ubi illos auspiciis DEUS
demittit aquis cœlitus, & novis
circumdat armis, & vocatos
intrepidus recreat favillis.

illinc

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

Illinc LUTHERI progenies avert
dulci laborum protegiere mero,
& pergit insulsos dracones
aut timidas agitare Sphinges.

Ad CHRISTIANUM de Pontificum
vanitate & lapsu præsen-
tissimo.

ODA XIV.

RECTÈ; Fugaces Pontificum diu
labuntur ira, nec pietas moram
cepit, & instanti ruinae
attulit assiduusq; curis.

Non si trecentis fratribus anxie
fulcire tentes sat lacrymabilem,
O PAPA, causam, qui sacro
nomine subsidiusq; JESU
falso triumphant. Scilicet omnibus
quicunq; terræ munere vescimur
fixum tribunal, sive Reges
sive inopes erimus coloni.

114

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Frustrâ patronus lege parabitur
fictusq; sanctorum meritis pater,
frustrâ Mariæ postulat is
promeritum effugient Avernum.

Est audiendus numine præpotens
judex tremendo, nec patet abditiâ
fors rima, qua damnatus ullâ
præripiens recreetur aurâ.

Linquenda sedes & domus, & placens
Regum potestas, quæ superos pede
cocculet irato sed ingens
horror & opprobrium sequetur,
torquebit ignis corpus, & inguinâ
hic culta centum nubibus, & dolos
franget minaci ausu superbos
pontificum potiore flagro.

In obitum
MAGDALENÆ, Viduæ Colerianæ.
ODA XV.

Iam pauca doctis munera civibus
Parcæ relinquunt undiq; latius

extenta

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

extenta visuntur minaci
damna lue, & sociam maritus
jam luget orbuc filiolos pater,
materq; natus, nec Vidue suis
tutæ Sareptis, insequuntur
exanimés dominos priores.
Sed Morta retrò cede, Fides tuos
excludit ictus, atq; ita JESULI
& sanguis, æterniq; patris
consilium jubet ante sanctum.
Terris sit (esto) vita brevis, venit
nunc longa cœlis nulla decempedis
metata finitis, sed ævum
latitia excipiet perennis
nec gratiose spernere subditos
leges sinent, nec tormine publico
vexare flammâs nec JEHOVÆ
templa novis viduare morbis.

D

Ad

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad M. ABILEM NEZENIUM Lu-
theri operationum Biblicarum par-
tem secundam divulgantem.

ODA XVI.

O Tuum votis rogas, in periculis
prensus angustiis, simul Orcus atros
sinxit errores, neq; certa præbent

Numina dextrarum

Otium bello macerata pubes,

otium fessi lacrymis Prophetæ

Regis haud sceptro neq; purpura ve-
nale nec ira.

Non enim gaze neq; consularis
summovet splendor miseros tumultus
mentis, & curas scelerata flammis
corda coquentes.

Vivitur verbo bene, quod paterno
misit in fibras animo JEHOVA
sensus fixum Satanas nec imis,
invidus aufert.

Digna, NEZENI, jacularis avo
pela, nec curas alio calantes

HORATII CHRISTIANI LIB. II

sele disquiris, patriam nec urbem
nubibus aquas.

Scandit excelsum preciosa cælum
cura, nec storgas Superum relinquit
certior de Rege animante verbum
flamine sacro.

Cautus in presens animum quod ultra est
speret è cœlis, & amara certa
temperet spe, cuncta ubi sunt ab omni
parte beata.

Abstulit clarum cita mors LUTHERUM.
Addit æst scriptis tua cura vitam,
nucleum & soli nitido videndum
porrigit hora.

Hinc tuos ausus comitatur ingens
gloria, & celso reparant paratas
spiritu venas. & ubiq³ laudum
plaustra Camanæ.

Possit velat sidus melioris ævi
atrii fulgere novis coruscans
Jova non mendax dabit. & malignam
spernere mortem.

M. THOMÆ SAGITTARII
Ad CHRISTUM Victorem & Tri-
umphatorem.
ODA XVII.

Cui me querelis, cui animas tuis?
Hoc patri amicam est, hoc tibi me prius
Iuvare, SALVATOR, mearum,
CHRISTE, decus columenq; rerum.
O te meæ si pariem anime rapit
insanior vis, non morior nocens
sed charus aequè, sed superstes
ad Superos duce te favente
ducor triumphos. Non ego perfido
viro sacramento, Ibimus, ibimus,
dum morte procedis supremum
carpere iter comites parati.
Me nec furoris monstra Papistici,
nec si resurgat magna furens Draco
divellet unquam. Sic potenti
concilio, placitumq; JOVÆ,
Seu culpa, seu me Spiritus impetit
formidulosus, seu violentiās
internus hospes, seu tyranno
impete mors metuenda cunctis,

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

ut magna nostrum incredibili modo
peccata deles. Te furor impius
cœcumq; grassantis Pilati
judicium volucrisq; sensus
addixit umbris, cum populus frequens
mœstum theatris ter crepuit sonum.
Me virus illapsum medullis
perdiderat, nisi JESUS ictum
dextrâ levasses jam redeuntium
custos virorum. Parcere jam tuis,
O CHRISTE membris, ô memento,
Nos precibus feriemus astra.

Ad CHRISTIANUM in fide & reli-
gione non parum vacillantem, &
fluctuantem.

ODA XVIII.

Non opus neq; inclutus
meo refulget in sinu apparatus;
Non genus Davidicum
premit JEHOVAM, nec polos meretur

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Invios, neq; arbitri

Pape ut salutis regiam occupavi,
nec patres Esarii

ferunt cucullum Barbara clientes:

At fides & ingeni

superna vi est, pauperemq; CHRISTUS
me beat, nihil supra

DEUM laceſſo, nec salute verâ
largiora flagito

ſatû beatus unico JEHOVA.

Fallitur dies die

noſtrâq; pergunt interire nuge:

Tu pudenda Numina

locas per ipſum limen, & Gehennæ
îmmemor ſtruis dolos

ſenſuq; captû obſtrepentis urges
ſummoveſſe crimina

parum locuples continente verba.

Quid? Quod uſq; & agnitos

revelliſſis ager terminos? & ultra
limites docentium

ſacrorum avarus? Pellitur fideli

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

in sinu ferens DEUM

& uxor & vir sordidasq; culpas.

Nulla certior tamen

cœli patrem sine destituta

aula simplicem manet

heram. Quid ultra tendis? Equas sedes

JESULI recluditur

scriptis ministris, nec satelles ire

veste cinctum amabili

abduxit ad pœnas. En hic superbum

foedus, atq; foederis

minas coërcet. Hic levare sanctum

pauperiem laboribus

fide sub agnitâ vocatus audit.

Ad CHRISTUM patientem pro
genere humano.

ODA XIX.

CHRISTUM elevasâ sub cruce Sol post

vidit gementem, credite posteris,

sciretq; torquentes Pilati

Pontificusq; minas iniqui.

D 4

© CHRI.

M. THOMÆ SAGITTARII

O CHRISTE magno mens trepidat metu
plenoq; luctus pectore turgida
tristatur. Ah, ab parce nato,
parce pater metuende Zelo.

Fas perruicaces sit mihi copias
virgasq; & almi sanguinis uberes
cantare rivos atq; truncis
fixa malis iterare membra.

Fas & beati pectoris additum
cæptis honorem verbaq; tristia,
producta non levi periculo,
flebile & exitium malorum.

Tu flectis iras tu prece barbaros
hostes beas, tu vividus in cruce
persolvis effuso cruore
sacrilegas sine pace culpas:

Tu quæ parentis regna voracitas
heu nostra quondam amiserat impia
tandem reduxisti petitus
cladibus horribiliq; morte,
quanquam Patrii summi sobolis DEI,
promissa stirps & sæpè Davidica

recte

HORATII CHRISTIANI LIB. II.

rectè ferabaris, tamen sic
pacis eras mediator ultro.

Te vidit antris anguis in infimis
dextram potentem fortiter ut teris
hostis recedentis minaci
colla pede, & minuis furorem.

CHRISTIANUS Spiritu sancto ple-
nus de seipso loquens introdu-
citur.

ODA XX.

Nunc expetito, nunc facili serar
fato beatus per solidam fidem
Patrum, neq. in terris morabor
longius invidiâq. major
mundum relinquam. Nunc ego liberum,
sanguis parentum, nunc ego quem vocant,
ô CHRISTE, sedes cœli adibo,
nec stygiâ cohibebor undâ
iam, jam triumphat mens mea, splendide
rotis, & album mutor in Angelum

D 5

Super-

M. THOMÆ SAGITTARII

superne. En hic crescunt petite
per digitos humerosq; plurimæ.
Jam cogitatis ocyor intimis
visam parati letitias poli
mensasq; cœlestes beatus
hospes, & angelicas Camœnas,
Me Patriarchæ, & qui ferunt metu
Moses verendæ legi & ultimi
noscent parentes, me relictam
discet avus proavusq; prolem.
Absint inani funere nanie
luctusq; turpes & querimonie,
compesce clamorem, ac sepulchrâ
mitte supervacuos honores.

FINIS
LIBRI SECUNDI.

HORA.

HORATII CHRISTIANI
LIBER TERTIUS.

Ad ECCLESIAM de DEI potentia
contra hostes.

ODA I.

O Di prophanum vulgus & execror,
Favet lingua. Carmina Biblicæ
suffulta nervis ore vero
& senibus pueriq; canto.

Nati recenter ceu pueri tamen
Reges in omnes imperium est DEI.
clari Redemptoris triumpho
cuncta patrocínio beantis.

ut viro vir sanctius efferat
figmenta votū: Hic animosior
descendat in templum petitor
viribus hic meliorq; nisi
contendat: Illi gratia stemmatic
sit major: Equā lege piaculum

D 6

inf-

M. THOMÆ SAGITTARII

infestat, insignes & imos,
omne caput grave crimen urget.

Hinc flamma constans jam super impiam
cervice pendet, nec socii manus
dulcem elaborabunt salutem,
Pontificumq; leves cuculli

Vitam reducent. IESUS Homo-DEUS
lenis virorum non humiles domos
fastidit, angustive cordis
pauperiem, aut Fidei favillas.

Desiderantem quod gerit is neq;
tumultuosum sollicitat nefas,
nec sevis antiqui Draconis
impetus, aut morientis angor.

Non denegate fulmine gratie
codexq; mendax fursure nunc aquas
culpante puras, nunc docentum
dogmata, nunc animas piorum

tristata culpas Numina sortiunt
| arctis in unum conciliis ope
nunc ergo servabit Redemptor
& famulos dominosq; terre

desi-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

desideratus, nec timor & mina
scandunt eodem, quo puer hic neq;
angustias inter cadentes
damna. Luent mediante CHRISTO.
Quod si dolentos nec strepitus Papæ,
nec raucia cæci murmura formicis
custodiunt, nec Capucini
Indusum, meritumve Marci:
cur execrandis cladibus & uovo
cæleste ritu despiciam lytron?
cur labe permutem Papati
delibas operosiores.

Ad Studiosum pietatis, puerum.

ODA II.

Psalms precesq; effundere sobrias
maturis acri sub ferula puer
condiscat, & libros Sophorum
volvat ovans benè doctus artes,
vitamq; sub lege & licitis agat
in rebus. Illam cum facies Fidem

D 7

austera

M. THOMÆ SAGITTARIJ

austera bellantis tyranni
exagitat, pia castra pulsans
suffiret agmen Christicolum, preces
& jungat. Eheu ne pia pectora
ledat tyrannus, quem cruenta
per medias rapit ira cedes.
Dulce & decorum est pro superis mori,
CHRISTUS fugacem respuet hunc virum,
qui parcat imbelli juventa
poplitibus timideq; tergo.
Fides repulse nescia sordida
coram JEHOVA fulget honoribus,
nec sumit aut ponit vigorem
arbitrio popularis auræ.
Fides recludens immeritis mori
coelum parat & tentat iter viæ,
ignesq; vulgares & omnes
spernit opes moderante flatu.
Est tuta fido supplicio, virum
merces, peribit, qui semel agnitum
perdit talentum, sub Gehenne
verberibus crepet, atq; virum

alat

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

alat bitumen. Semper bonos DEI
neglectus angorem addidit ebriis.
Nunquam antecedentem scelestum
deseruit pede poena claudo.

Ad CHRISTIANUM de Natura fi-
dei, & statu Ecclesiæ.

O D A III.

Sanctum & tenacem justitiæ virum
non civium ardor falsa jubentium
non vultus ingentis tyranni
mente quatit solida, neq; augur
dux inquieti turbidus ordinis.
nec blandientis dira Papæ manus,
si fractus illabatur orbis
innocuum ferient procellæ.
Hæc ante multorum pater Abraham
innixus omnes exuperat minas,
quæ in malo totus recumbens
sanguineo vomit ore mundus.

Hæc

M. THOMÆ SAGITTARII

Hac tum JACOBEO sancte Pater, tuum
mollire fratrem saepe potes jugum
cello trahentem: Hac & Josephus
blanditias sine labe fugit.

Durum elocuta est casta Fides viri
nunc antè sanctis: Pectora, pectora
lethalis incestusq; Dæmon,
& mulier male sana vertis
in pejus ex quo prostituit DEUM
mercede pacta consilio malo,
fortemq; neglexit JEHOVAM
cum socio & dūce fraudulento,
jam nec maritus splendet adulter e
dos magna Divum, nec facies patris
per jura Adami nunc per astra
innumeris opibus triumphat,
magnisq; plenum sediticibus
bellum resurgit protinus. At graves
iras & invisos parentes
ipse DEUS miseratus ictos
CHRISTO redonat. Mox n amabiles
inire sedes, ducere flaminis

succos

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

succos & ascribi quietis
ordinibus facit in theatro.

Inter Draconem dummodo seriat

CHRISTUMq; bellum qualibet exules
in parte regnante beati:

Dum pueri Satanas cucullo
insultet amens & seriat pedes
non inquam inultos: Ster decus inclutum
Ecclesie, puriq; possit
castus amor dare thura templis.

Firmata late nomen in ultimas
extendat oras, & medio bene
secernat electos ab astu
& patrio riget ora verbo.

Verbum irreperitum nunc melius datum
fato superne, noscere fortior
quam figere humano cerebro
grande sacrum rapiente sensu.

Quicumq; mundo dedecus intulit
hunc franget armis vincere gestiens
quocunq; debacchetur Orco,
& rigidas minitetur iras.

Sed

M. THOMÆ SAGITTARII

Sed Christianis fata sodalibus

hac lege dico: Ne nimiam anxii
factive fidentes avari
regna velint reparare cœli.

Cœli relictî nomine lugubri

fortuna CHRISTI morte parabitur
ingente devictas catervas,
& reprimente caput superbum.

Ter si labascant corda fidelium

autore prisco, ter redeat salus
autore CHRISTO terq; Dæmon
victus, & intima averta plorent.

Hæc, hæc severæ conveniunt lyre,

hæc Musæ rende, & desine pervicax
referre conventus Deorum, &
sacra modis tenuare fictu.

Ad CHRISTUM resurgentem &
triumphantem.

ODA IV.

Procede tumbæ, duc age dexterâ,

ô CHRISTE, magnâ Christiadum choros
inquit

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

imū sepulchris, nec salutis
differ opus satis expatita.

Procedis? An me ludit inanior

scriptura? Non sic. Nam video meum
spirare victorem per hortum,
quem timidae subeunt ministrae.

Te Pontifex & concilium in cruce

Sionis extra limina patriae
plagis fatigatumq; curis
fraude nova innocuum Magistrum

maestare gaudent, quod nocet omnibus
quicunq; turres. mœniq; impia
saltus Davidicos, & arvum
pingve patrum immemores tenebant.

Ut tati ab atro Dæmone conscii

essent, & Orco, te premit en gravis
toritura, collatūq; culpis
supplicium gravat ira patris.

Noster, Redemptor noster, in anxios
conjecit æstus te furor, & sitim
immisit ardentem, genasq;
sanguinem madefecit undū.

Nō

M. THOMÆ SAGITTARII

Nostro sat amplo crimine gratia
fastidientis versa DEI retrò,
devota non extinxit iras
mens meritis neq; facta pœnas.

Quacunq; tandem, CHISTE, venis, citus,
victoriam asportas DEUS & tuos
præsentia arentemq; prædam
exhilaras animosus Heros.

Visis Dracones hospitibus seros,
multum & nocenti sanguine luridos,
visit rebellantis Gehennæ
sulphareum inviolatus amnem.

Tu, CHRISTE, Adamum tristitia simul
fessas cohortes turpiter ob nefas
finire quærentes dolorem
salvifico recreas triumpho.

Tu grande fulcrum das DEUS, & dato
gaudes Redemptor. Scinus ut invidos
Titanas immanemq; turbam
robore sustuleris potente,
hostes iniquos qui pede conteris
victore, & ausus regnaq; tristia

san-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

sanctosq; , cœlitesq; turmas
imperio regis unus æquo.

Magnum ille terrorem intulerat Satan

fidens rapinis ledere posteros
fratresq; tendentes avaræ
addere fœdis fragos Gehennæ

Sed quid rebelles, quid rigidus Satan,

aut quid minaci Lucifer impetu

Quid Mors, quid Orcus, quidre primi

flagitii iaculator audax

contra supremi robor a præsidis

possent ruentes? Viribus hic stetit

invictus, hic cœlestis osor

nunquam animis positurus iras

qui rore puro sanguinis eluit

culpas patratas, qui reparat domum

dotesq; , natalesq; , sedes

auspicio meliore victos.

Vis mortis exlex moleruit suâ

vimq; , effera tam poplite fortior

quassat DEUS spernitq; , vires

omne nefas animo moventes.

Testis

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Testis tuarum jam Satanas satis
sententiarum notus, & integræ
tentator indefessus EVÆ
egregio dominus triumpho.
Exuta furti regna dolent suis
mœrentq; cives crimine liberos
raptos ab Orco, nec peredit
intrepidum celer ignis hostem,
incontinentis nec domus infera
affigit umbræ nequitie additum,
nec jam resurgentem Gehennæ
tartareæ cohibent Cathene.

Ad CHRISTUM natum &
passum.

ODA V.

Cælo quid agros credidimus DEUM
curare? Præsens CHRISTUS habebitur
Ecclesiæ ejecti liberis
imperio gravibusq; Turcæ.
Pridem Cainus conjuge barbarâ
turpi maritus vixit, & haud timer

(proh

HORATII CHRISTIANI LIB. 157

(proh tempora inversiq; mores)

se maculare cruore fratris.

Sub Rege JOVA nam prius & pater

Adamus ampli muneris, & DEI

oblitus aeterniq; voti

perdiderat bona quaeq; furto.

Hoc mens JEHOVAE provida caverat

dissentientis conditionibus

rectis, sed exemplo trahentis

perniciem veniens in avum

contra ruebat immiserabilis

captivus Adam. Dona ego tunc DEUS

concessa ditatis & arma

terrigenis sine laude, dixit.

Crepta vidi, vidi ego civium

retorta collo brachia libero

dotesq; non salvas, & arva

à Satana populata fraude.

Et vulneratus scilicet aptior

Adam redibit? Flagitio additum

damnum, neq; amissos colores

vita refert duplicata feto.

M. THOMÆ SAGITTARII

nec prisca virtus, quæ semel excidit,
potest reponi deterioribus:

Sic errat intricata sævis
culpa plagis. Erit ille purus
qui perfidis se credidit hostibus?
fortiq; noxas robore proteget,
qui lora restrictis lacertis
sensit iners, timuitq; mortem?

Hic unde pomum fameret, inscius
pacem periculo miscuit, o pudor,
o grande vix nati probrosa
exitium generis ruinâ

Fertur beatos Numine cœlites
sedesq; gratas ut misere memor
sortis reliquisse, & creatum
deinde sibi apposuisse vultum
ut jam labantes consilio patres
firmaret autor nunquàm aliàs dato
interq; jam lapsos amicos
atq; Patrem mediator esset.

At qui sciebat quæ sibi barbarus
tortor pararet, non aliter tamen

urgebat

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

urgebat instantes catervas
& Satanam reditus morantem
hæc quam Senatus prava negotiis
dijudicata fraude reciderat
rendens rebellantes in agros
servitium fragilemque carnem.

Ad CHRISTUM patientem &
vincentem.

ODA VI.

Delecta mundi non meritis lues,
O CHRISTE, vita dum rescis tua
dotesque labentes & crnas
fœda nigris simulachra culpis.
Jam major humanum genus eripis.
O dulce principium, o bonus exitus.
Hæc ira neglecti parentis
imposuit mala nil merenti:
Nunc antè Adami sacrilega, heu: manus
non auspiciatos intulit impetus
natis, & adiecisse prædam
conspicitur Satane sequentem.

Hinc

M. THOMÆ SAGITTARIÏ

Nunc occupatum seditionibus

obsedit orbem mors fera, pœnaq;

& fraude formidandus hostis

nec rigido melior Dracone,

Fœcunda culpæ pectora secula

primum inquinata vire & genus & domos.

Hoc fonte derivata clades

in patriam sobolemq; fluxit.

Navos doceri gaudet iniquus

vix natus infans, criminaq; approbat

jam nunc, & incestos amores.

de tenero meditatur ungve:

Uxor contumax se jungit adulteris

contra supremi iussa, neq; eligit

cui donet atatis virentis

gaudia Numinibus remotis,

sed facta coram non sine conscio

celat JEHOVA seu reprobent patres.

seu legis augustæ Magister

& decoris preciosus autor.

Non his periculis dona vel improbis

infecta monstriis (purus enim ipse est)

HORATII CHRISTIANI LIBRI

vulnusq; & errores creavit
omnipotens hominesq; diros:

Sed sanctiorem & Numine divitem
prolem, DEI quæ docta paratius
explere mentem, & conditoris
patris ad arbitrium receptas

Præstare leges. Sol uti mentium
frenaret orsus & mala demeret
nutu infatigato beatum
tempus agens abeunte pœnâ.

Hæc lata quid non apposuit dies?
CHRISTUS parentem flexit, & abstulit
viri nequiores, mox daturus
fratribus in patriâ quietem.

Ad JOHANNEM EVANDRUM

Argyriantistitem Vinariâ-Sa-
xonicum

de

URSULÆ conjugis obitu.

ODA VII.

Quid fles, culte vir ô, quam tibi candidè
CHRISTUS restituet lace novissimâ

E 3

M. THOMÆ SAGITTARII

cœli sorte beatam
constanti sociam fide
uxorem? illa malis victa fugacibus
nunc optata videns sidera sub pede
salvo, non sine multis
risus miscet honoribus.

Atqui solliciti te viduum tori
suspirare tuam & perpetuis tamen
dicunt ignibus uri.

Frustra. Nam omnia mors rapit,
ut patrem, Satanas, perfidus ad nefas
vafri impulit heu consiliis, nimis
invisam properat mox
maturare crucem & necem.

flagrat dudum animas subdere Tartaro,
quas CHRISTUS proprio sanguine liberat
& peccare scientes
Orci destinat ignibus.

Frustrâ. Nam DEUS is patre paratior
voces audit adhuc integer. At tibi
ne præmissa marita
plus iusto placeat, cave,

quam-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Quamvis non alia exsolvere debita
æque conspicitur vota DEO in fide,
nec feliciter æque
disponit vidui domum.
Quin nunc, quin lacrymas siste, nec in viâ
indulge querulæ plus nimio lyra.
Nam tu sæpè vocanti
& rursum associaberis.

IN OBITUM M. ABELIS
NEZENII.

ODÂ IIX.

Junii incestus quid agam Calendis?
Quid velint fletus lacrymisq; plena
labra, miraris, positumq; corpus
cespite in atro
docte sermones placidos JEHOVÆ,
poveram latos numeros & album
calculum libris, tua quos, NESENI,
Musa resingis.

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Hic dies anno redeunte tristis
crimini insensas prece dimovebit
imperante iras, & habente pondus
arbitrice flatu.

Sume incerentes lacrymas amici
sospitis centum, & vigiles querelas
perfer ad cœlos, procul omnis esto
fucus ab orsis.

Mitte commissas super orbe curas.
Occidet Papæ furientis agmen,
Zwinglius dudum sibi luctuosus
disidet armis,

luget Hispanæ vetus hospes ora,
Persicâ Turcæ domiti cathenâ,
& DEUS laxâ meditatatur irâ
parcere templis.

negligens ne quâ populus laboret.
Vive jam cœlis & amicus ævi
dona præsentis cape, totus ac my-
steria disce.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Ad JESUM

Inducenseum Homini singulis ver-
sibus respondentem.

ODA IX.

Homo.

Donec purus eram tibi,
nec quisquam nocuas invidiâ nos.
peccari cerebro dabat:

Cælorum vigui sole beatior.

JESUS.

Donec non alium magis
audiisti, nec erant Numina post Satanâ
Cælorum DEUS arbiter
humano vigui pectore charior.

Homo.

Me nunc Blandities fovet
multis blanda modis plenaq; mellibus,
quâ nunc non met uam frui
si servant animam fata superstitem.

E 4

JE

Ad

M. THOMÆ SAGITTARIJ
JESUS.

Me sed torret amor tui, &

humani generis, non benè mutus,
pro quo bi patiar mori.

si laudet precium non dubiâ fide,

Homo.

Quid? Si præsta redit Fides

eductosq; iugo criminis elerat?

Serpensq; excutitur vetus?

rejectosq; patent pectora JESULO?

JESUS.

Quamquam crimine saucius

cs. multo, ac levior flumine, & improbo
sat contrarius impetu,

pro te vivere amem, pro te obeam libens.

Ad Papam de CHRISTO recens nato.

ODA X.

Horrendum Satanam si coleres, Papa,
flumini ligne novis, hunc puerum tam
porrectum ante fores, abjicere affectas
plorares monachos tuos.

Audis quo fremitu degeneri hostium
inter magna situs bella resulgeat

fa-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

factis? & positas mitiget ut cruces
plenus Numine JESULUS?
Ingratam superis pone superbiam,
ne currente retrò finis eat rotâ.
Non te in salvifico dogmate judicem
coelestis posuit parens.
O quamvis quoque te munera, te & preces
& tinctus lacrymis fucus amantium,
& vir monstriferâ pellice saucius
curvat, compliceibus tuis
Parcas, nec stygio flumine cogites
confictu animas demere litteris.
Non hoc semper erit temporis, aut vasa
tortura patiens DEUS.

Ad CHRISTUM & SPIRITUM
sanctum.

ODA XI.

CHRISTE. Nam sub te docili Magistro
movit irarum scopulos Abramus,
& pio flatu recreare motu

pectora doctæ

E S

nes

M. THOMÆ SAGITTARIJ

nec loquax olim, neq³ false verum
pauperum sbris, & amice templis,
dic modos nobis, quibus obstinatas
applicet aures

JOVA, quem navis hominum furores
perfidi nunquam metuere tangi,
nec fatigantes & adhuc protervas
cernere rixas.

Tu potes verbo rigidos tyrannos
ducere, & fluctus celeres morari,
cessit immanis tibi postulanti
mente superbâ

Lucifer, quamvis furiale centum
cogitet noxas caput ejus, atq³
Spiritus nequam rabiesq³ manet
corde doloſo.

Inferis quin & tumidis Adamus
visit ereptus, viduata luget
aula, dum magno teris apparatu
colla Draconis.

Audiat cœlum decus atq³ notas
criminum pœnas, & inane murmur

agni.

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

agmini victo pereuntis Orco

sera q̃ fata,

que manent culpas etiam percennes.

Impii nam quid potuere majus?

Impii CHRISTUM potuere turpi

temnere nisu.

Unus è multis odio impudenti

astuans, matrem fuit in priorem

splendidè mendax, & in omne raptor

nobilis avum.

Tange, qui dixit, tua poma, tange,

tange ne longus tibi marcor unde

non times, detur, bene nosco legem,

nosce JEHOVÆ.

Haud nefas poma fruiet creato,

sed DEO fies similis potenti

dexterâ, nec te ferient minacis

spicula Mortis,

te Pater duris onerat Catenis.

nec diu clemens misera pepercit

Si vel ob pomum Superis ab aris

morte releget.

M. THOMÆ SAGITTARIÆ

I, manu quo te rapiunt & aure,
dum favet fors & DEUS: I secundo
omine, & svadet tibi ceu voluptas
vescere fructu.

Ad CHRISTUM recens natum.
ODA XII.

Miserorum est neg, CHRISTO dare cunas,
neg, sancto mala sensu exuere aut ex-
animari metuentes patriæ fulmina flamma,
Tibi coelum novus Heros puer alinus,
tibi vitam invariataeq, salutis
opus adfert per amatum reparata nitor ore,
Satana ipso melior Dux fremebundo,
neg, pugnis neg, falsa prece victus
simul uræ preciosis humeros lavit in undis.
Catus idem per apertum fugientes
velut Heros ope mira capere hostes
ut & amplas latitantes ad Averni abicere
umbras.

Ad.

HORATII CHRISTIANI LIB. III.
Ad CHRISTUM recens natum.
ODA XIII.

O Dux lucifero splendidior polo
dulci digne metro, non sine plausibus
mox donaberis auro
quod terrâ ex aliâ Magus
ductus magnifico fidere destinat.
Rectè. Namq̃ humeros inficiet tibi
puro sanguine lotos
Judæi soboles gregis.
Te flagrantis atrox ira Palatii
nescit vincere, tu flamen amabile
magno crimine fessū
præbes & populo vago.
Fient angelici sic comites chori
te ducente, piis impositi undiq̃
templi. Unde beatus
lymphæ profiliunt tuæ.

M. THOMÆ SAGITTARI
Ad CHRISTUM recens natum.
ODA XIV.

Nullius ritu modo natus o plebs,
morte venalem reparat salutem
CHRISTUS, & donat patrios penates
victor Averni,

Virgo, nec gaudens mulier marito
prodeat sancto super aucta flatu
& senex atq; Hanna, piusq; rara
dote Josephus.

Virginum matres juvenumq; tandem
fospitum, vos & pueri & puella
non virum expertæ, malè pervicaces
ponite sedes.

Hic dies verè mihi festus omnes
eximet curas, ego nec labores
nec mori per vim metuam ferente
hoc duce cælum.

I pete ingentes puer o triumphos,
& librum tanti memorem pericli,
debitos si qua potuit Poëta
fingere versus.

Die

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Dic & antiqui properet pudor
veste tam purâ cohibere crimen,
& per invisum mora quæ Draconem
facta repende.

Lenit' adventans animos IESUS
dedecus mortemq; simul merentes.

Hoc ego ferrem calidos vel ignes
Principe CHRISTO.

In obitum

M. NICOLAI RHOSTII, Super-
intendentis.

ODA XV.

O Mors invida pectore
tandem nequitia sige modum tæ
invisiq; laboribus,
& jam victa diu desine funere
doctos perdere RHOSTIOS,
& stellas populo surpere candidas.
Non si quid Superos satis
& te Morta decet. Numina rectius

M. THOMÆ SACITTARI

ad se tanta vocant viros,
quorum consiliis ipsa regunt rias.
Hæc, hæc cogit amor suos
vates angelicis addere nunciis,
mundi fœdisfragi te nocuis sues
fœætriminibus, non pia gens, decent,
nec flôs purpureus virum,
quos flatu egregio spiritus instruit.

Ad ADAMUM & POSTEROS con-
querens de eorundem nimio fastu.

ODA XVI.

Exclusos proavos Numina cœlica
robustaq; manus & vigilis DEI
fortes excubia munierant satis
infernis ab adulteris,
si non egregii stemmatis inclutum
autorem & sapiens concilium mali
risissent. Fore enim grande decus putant
mox converso homine in DEUM.
Fastus se superis equiparat ferox
& contendere amat dona superbior

monstro

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

monstro Tartareo, concidit unicā
ob fastum genus horulā

demersum excidio. Diffidit invidus
fortunam Satanas, subruit amulos
in fastu socios, fastus ad infimos
ignes precipitat Patres.

Præsentem sequitur cura superbiam
certumq; exitum, iure perhorreas
audax conspectuum tollere verticem
imius qui sapuit bene.

Quanto quinq; sibi plura negaverit,
tanto plura feret. Nil cupientium
quam sacra vota placent, transfuga Nami-
dotes linquet amabiles (num.

contemptæ dominus pauperior rei.
quam si quæ, Superi plurima possidens
attrectare parent corda, favoribus
non contenta prioribus.

Vive rivus aquæ puraq; dogmata
& CHRISTI meritū nixa fides mei
spirantem imperium grande super DEUM
fallit forse beatior,

quam

M. THOMÆ SAGITTARIJ

quonquam nec solius JOVA dedit sui
majestate frui, CHRISTUS & inclusâ
clarefcit vice, nec consimili mihi
crescit gloria tramite.

Ille efficit tamen pauperies abest
nec si plura dabit, deficiet DEUS.
Contracto melius vota cupidine
latus debita parrigam,
quam si vel! Paradyso in medio novis
infelix inbiem. Hic regna petentibus
desunt regna. Bene est, quod DEUS OBTU-
gratâ si recipi manu. (LIT

Ad CHRISTUM Redemptorem.
ODA XVII.

CHRISTE ô vetusto Numine nobilis
cum Christianos hinc populos ferant
denominatos & creatum
indocili genus omne dextrâ
Autore ab illo poscimus exitum
qui ferre vitæ munera dicitur

Prim-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Princeps, & innatam nocentum
sanguine persoluisse culpam
latè Redemptor. Mox vitii manum
multis, & astu divitem inutili
demissa virtus cœlo ab alto
tollet, in his neq; faller autor
nostra salutis. Dum potes ô homo
componere mores, mox veniet dies,
iudexq; cœlesti è Senatu
cum Geniis operum solutus.

Ad JESULUM meum.

ODA XVIII.

CHRISTE, qui noxas fugiunt amator,
ad domos nostras & amica rura
lenis accedas, ad easq; cunas
corde paratas.
Sic novo grates duplicentur anno,
larga nec desint soboli JEHOVÆ
dona ventura, vetus ara multo
fumet odore.

Ludis

M. THOMÆ SAGITTARII

Ludit augusto decus omne cœlo,
vagiens terræ ades ut petitus,
festus in pratis vacat ocioso

cum bove pastor.

Inter audaces cadit angvis ictus,
debitos condunt tibi templa Psalmos,
gaudet invisas pepulisse nugas

te ducere vates,

Ad CHRISTIANUM ad sacra exerci-
citia torpentem.

ODA XIX.

Quantum distet ab Hectore
Turnus pro thalamo non timidus mor-
narras, & genus Herculis
& suspecta diu facta Thyonei:
Quo firmam medio fidem
mercemur, quis onus temperet arduum,
quo præbente domum, & viâ
quâ Diris careas fulminibus, taces.

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Da CHRISTO properè tuo,

da templis patriis, da crucis inclutæ
& sati innocui optima

quæ fert egregiis fœnora commodis.

Qui cætos amat anxius

sanctos interea in consiliis petet

vates. Nam prohibet DEUM

irarum metuens spernere gratia

multis aucta favoribus.

Non dormire iuvat. Cur malè frigido

cessant Biblia pectore?

cur friget tacitâ lectio cum prece?

Parcentes ego dexterar

odi. Volve libros. Audiat invidus

hic lingvæ strepitum Satan,

tantuq; auspiciis ara habilis DEO

signâ te nitidum fide

puro te similem (sic dabit) Hespero.

Alnus ecce petit puer.

Quid te, quid Satana torret amor tui?

Ad

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad γυναικας LUTHERANUM de
hæretico.
ODA XX.

EN: Vides quando moveas periclo.
Italum scortis scelus impudici.
Sed cave tanti fugias in audax
fulmina monstri,
cum per obstantes hominum furores
ibis insignem referens LUTHERUM
haud levi vultu, tibi magna cedit
gloria & illi.
Bibliis dum tu Patrios favores
promis, hi dentes acunt minaces.
Pontifex dudum posuisse vera
Tartara pugne
fertur, & multis adolere flammis
sparsum odoratis oleis Abrami,
qualis aut Hysus fuit, aut Lutherus
raptus ab aris.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Ad VOTA, de eorum efficacia.

ODA XXI.

O Vota sancto Numine prospera
ô vos querela tempore perdito
hoc seculi, & insignis tumultus,
quem Satanæ ciet hinc & illinc,

Quæcunq; verbum saepe pericula
versant moveri digna bono die,
accedite, & CHRISTO iubente
promite sollicitata sensa.

Non ille, quanquam multiplici sciat
nos labe pressos, negliget horridus.
Narratur & prisca JACOBI
sæpè precum superasse virius.

Vos grande momentum ingenio cata
tristi admovetis, vos recoquentium
curas, & arcanum probato
consilium relevatis idu:

Vos inditis speciem mentibus anxius
vires & amplas auspicio additis.

Post vos neq; iratos trementi

Regum apices neq; militum arma,

Vat

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Vos o Salus cum lata aderit dies
segnisq; justum prodere Gratia
cœlog; producant cohortes
cum rediens novat astra CHRISTUS.

Ad CHRISTUM mediatorem &
Redemptorem.

ODA XXII.

Cordium custos hominumq; CHRISTE,
qui laborantes vitis superbis
promptus exaudis, adimiq; Aeti
fauce triformi.

O meum cure tibi pectus esto,
quod per exactos preciosus annos
horridam mortem patiens & ictum
sanguine dones.

Ad CHRISTIANUM de vi & effica-
cia precum contra Missam
Papisticam.

ODA XXIII.

Cœlo supinas si tuleris manus
crescente damno labis inhospite

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

rotūq; placari, & imo
corde DEUM lacrymisq; veris.

Non pestilentem sentiet impetum
contritus ardor, nec subitam fides
vertiginem, aut dulces alumni
salvificā leve tempus aurā.

Nam quæ superbo murmure perditur
à Jesuitis hostia perfide,
aut crescit Albanis in aris
victima, Pontificum dolosum
distendit inguen. Te nihil attinet
tentar e Cræsi conditionibus
veram reposcentem JEHOVAM
quæstibus assiduog; voto.

Immunis aras si tetigit manus,
non sumptuosa blandior hostiā
mollibit instantes ruinas,
difficilis monachi cucullus.

F

Ad

M. THOMÆ SAGITTARII
Ad CHRISTIANUM de vanitate
nugarum Papisticarum, vitandis vi-
tiis, & pietate exercenda.

ODA XXIV.

Conspectis opulentior
thesauris monachorum atq; licentiâ
Bullarum licet occupes
spe cælum omne, tuis regnâq; debita
Si monstrat Acherontias
dignis auspiciis justa necessitas
pœnas, non animum metu
non mortis laqueis expedies caput.

Despectis melius pîi,
quorum vota suum semper amant Deum
Vivunt, & puer innocens
non sic falsa cui pectora liberat
lingvas, atq; sonum ferunt.

Non humana placent somnia, qui pîi,
fallacesq; operas Papæ
aquali fugiunt mente vicarias,
illis verba tenentibus

CHRISTUS militibus temperat innocens,

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

nec Tarpeia regit viros

Leche, nec nitidos firmat adulteros.

Dos est magna petentibus

CHRISTUSq³, & metuens alterius mali
certo fovere castitas

& peccare nefas aut presium est mori;

ô quisquis volet impias

Bullas aut rabiem tollere scenicam.

Si quæret Superum duce

miseri Superis indomitam, audeat
refrenare licentiam

charus coelicolis protinus. Heu nefas

sic CHRISTUM assiduam odimus

sublatum ex oculis querimus anxii?

Quid tristes querimonie,

si non impietas voce reciditur?

Quid leges sine moribus

vana proficiunt? Si neq³ servidus

pars inclusa caloribus

Orci, nec scelere jam propria indoles

abjectaq³ anima diu

peccatorem abigunt? Horrida crimine

M. THOMÆ SAGITTARIJ
vincunt crimina pessimi.
Magnum nequities opprobrium, jubet
quidvis & facere & pati
virtutisq; viam deserit agnita.
Vel nos Tartara in intima
quo sletus vocat, & non licitum nefas,
vel nos in mare proximum
noxas & fremitus Chrismaq; inutile,
summi materiam mali,
mittamus scelerum si benè pœnitet.
Eradenda cupidinis
pravi sunt elementa, & nocue nimis
mentes sunt melioribus
formanda studiis. Nescit idoneas
extorquere preces puer,
& laudare DEUM, ludere doctior
seu chartâ jubeas brevi
seu maris vetitâ legibus aleâ.
Sic perjura patris fides
commissam sobolem fallit iniquius

Indi-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

indignos, pecuniam

*heredi properat. SCILIGET IMPROBÆ
CRESCUNT NEQVITIÆ, LICET
POENAS PRO MERITIS AGGLOME-
RET DEUS.*

Ad JESULUM meum.

ODA XXV.

Tu me, CHRISTE, *beas tui
plenum, regis animis insinuas DEUM.*

Velox mente nova piis

*templis egregii Numinis audiar,
æternum meditans decus*

hymnis inferere & vocibus inclutis.

Dicam insigne, recens, neq;

auditum aure alia. Non secus in nigris

claustris obstupuit Satan

JESUM conspiciens & nive candidam

caulam, & fascioliis novis

indutum puerum, quam sibi devium

qui sentit caput atteri

invisus superis. O Satane potens

M. THOMÆ SACITTARII

turbaramq; frementium

infernæ manibus vertere copias.

Nil fictum aut verito modo,

sed cœleste loquor. DULCE LEVAMEN

O TE, CHRISTE, SEQUI DEUM

(EST

TOLLENTEM MACULAS SANGVINE

CONSCIAS.

Ad Studiosum de studio Theologico
& pietatis exercitio.

ODA XXVI.

Vixi Dione semper idoneus,
& militasti, sed sine gloriâ:

Nunc arma seponas perosus

omne scelus, sitiasq; CHRISTUM,

nostræ salutis qui sociæ decus

custodit. Hic, hic quare superbiam

veram fidem & mores & arcus

opposito Satane minaces.

O quas beatus sic retines domos

cur vii carentes insidiis stygii,

tu quare curâ diligenti &

volve libros semel expetitos.

HORATII CHRISTIANI LIB. III.
De LAPSU primorum parentum.
ODA XXVII.

Impios JOVÆ reprimētis omen
tangat, & fulgor gravis aut tremendo
monte decurrens Sinaï, potestas
iraq; fervens.

Rupit hic serpens iter institutum,
& per obliquum malè doctōr Evam
terrui matrem. Sibi quis favebit
providus augur?

ante, quam lapsis videat salutem
cœlitus divinâ ope preparatam?
Sedulâ CHRISTUM prece suscitabo
solis ad ortum.

Sic licet felix ubicunq; mavis,
& mem̃or magno vigeas theatro,
Reg; vel Regum, superare sortem
fata relinquunt.

En vides quanto trepidet tumultus
consciis fibris animus, malig;

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Spiritus technas metuens gemiscat
patris ob iras.

En patres seculi pueriq; prisci
sentiunt motus Superum gemendos
& Dei ob culpas fremitum & tremantes
fulmine cælos.

Sic, & Eva heu fisa nimis doloso
credidit monstro latus, & scatentem
ignibus lucum mediasq; fraudes
palluit amens.

Nuper in patris studiosa florum, &
debiti cælis opifex laboris
præter infernum nihil hic JEHOVÆ
vidit & iras.

Quæ simul læti Paradysi amœnas
liquit ut campos, DEUS ô relictum
nunc Evæ nomen pietasq; dixit,
victa furore.

Unde? Quo veni? levis una mors est
virginis culpæ gemebunda ploro.
turpe commissum & vitium scatentem
terruit umbra.

Vand.

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Vana, dum campo fugiens latebras
arboris quæro, meliusne lucem
non videre unquam, malè quam negatos
carpere fructus?

Si quis infamem mihi nunc Draconem
dedat irate lacerare totum, &
frangere enitar modò nil dolentis
guttura saxo.

Impudens liqui patria heu vireta,
impudens noxâ merui Gehennam.
Quis potest mutare? utinam insolentis
obruar umbrâ.

antè quam sententia non ferendis
occupet pœnis caput, & paratam
devoret prædam speciosa falso au-
dacia nisa.

Vilis Eva heu te DEUS urget absens.
Quid mori cessas? Potes hand JEHOVÆ,
ab patrii quondam benè te creantis,
sistere flammæ.

Sive te rupes & acuta claustris
saxa defendant, age te fugaci

F 8

crede

M. THOMÆ SAGITTARII

crede jam vento, nisi iniqua maris
frangere colla

noxius sanguis, Satanaeq; tradi
perfido pellex. Aderat querenti

CHRISTUS electus Superum benigno
deniq; voto.

Mox ubi luxit satis, abstinere,
dixit, & verbum memori teneto
mente, cum quondam repetenda reddet
gaudia Numen.

Mitte singultus, benè ferre tantam
disce fortunam, tua sanguis insons,
magna sunt quamvis & iniqua lapsu,
crimina tollet.

Ad pastorem de DEO uno & trino
laudando.

ODA XXVIII.

Festo quid potius die
JEROVÆ faciam? Prome recondita
ô pastor, pia Biblia,
sacratæq; adhibe vim sapientie.

Inelli-

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Inclinare meridiem

sentis, ac veluti stet volucris dies

parcis fundere gratias

ac miscere preces. Age

nos cantabimus invicem.

CHRISTUMq; & meritis parta laboribus.

Magnâ voce canes PATREM

NILMENq; hinc genitum, & robora SPI-
summo carmine, qui suo (RIUS

languentes animos flamine laborat,

& junctis foveat ignibus

flammasq;, heu miseras, excitat abditas.

Ad CHRISTUM nasciturum.

ODA XXIX.

JUDÆA Regum progenies, tuæ
nunc ante verso crimine gratia
cum spiritu, JESU, auspicio
gustus & insoliti favoris
jamdudum apud me est. Eripe te moræ
nec semper absens differ onus, neq;

F 6

coeleste

M. THOMÆ SAGITTARIJ

cœleste converſeris inter
concilium patriasq; ſedes.

Abjeſtiores reſpice cunulas,
fratresq; legis fulmine perditos,
immitte fibris ô beatâ
dulco refrigerium ſub horâ

Gratæ fideles Numinibus preces,
preſſaq; magnâ ſub cruce pauperum
cura ſine ampallis & auſu
explicitam meruere frontem.

Jam dirus Infernus meritum diu
oſtendit ignem, jam Satanas furit
iræq; veſani Draconis
nocte gravem referente cladem.

Jam paſtor umbras cum grege percito
Vitamq; ſeſſus querit & horridam
legem extimeſcit carentq;
corda ſuo ſtupefaſta ſucco.

Nunc ergo preſſos quis deceat ſavos
ô cura, & orbe ſollicitus time,
ſerpens quid, & regnata monſtris
caſtra parent Erebusq; diſcors.

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

Prudens coacti temporis exitum
 presenti verbi luce docet DEUS,
 suadetq; ne mortalis ultra
 fastrepidet, quod abest memento
 apponere æquus. Pectora fulminis
 ictu fatiscunt, nunc mediâ in viâ
 heu grande detrudentis omnes
 in mare, nunc homines misellos
 dotesq; raptas & decus & genus
 volventis unâ non sine mentium
 honore, vicinaq; vitæ
 cum fera diluvies malorum
 affligit agros. Ille potens sui
 letusq; degit, cui licet in DEUM
 dixisse, credo, me nec irâ
 insolitâ pater occupabit
 sed pace magnâ. Jam DEUS irritum
 quodcunq; retrò est, efficiet, nefas
 diffringet, insectumq; reddet,
 quod semel hora dolosa vexit.
 Lato fivens jam JOVA negotio
 mundoq; promptus mittere filium

M. THOMÆ SAGITTARIJ

transmutat amissos honores
salvificum ob meritum benignus.

Laudo parentem. Si Satanas mover
rixus protervas illius inclutâ
virtute me involvam, probasq;
divitias sine dote queram.

Nunc est tuum si perfidus infremat
Orcus ruinâ, ad miseræ preces
accurrere, & votis moveri
ne propius rabies Gehennæ
addat relictos exitio gravi.

Sic me paterno presidio DEI
tutum per Inferni tumultus
vota ferent preciumq; CHRISTI.

Jam jam moriturus piè de seipso
loquitur.

ODA XXX.

Percurri stadium letus, & attigi
præfixum à placido Numine terminum,
quem non osor edax, non Satanas potens
novit diruere, aut innumerabilis

morbore

HORATII CHRISTIANI LIB. III.

morborum series, noxiaq; temporum.
Non omnis morior, multaq; pars mei
evitat tenebras, usq; ego caelica
crescam sorte recens, dum solium Patris
scandet cum recinente agmine filius.
Vivam, vivificat qua DEUS omnia
& qua cuncta replet CHRISTUS, & asidet
regnator populorum ex humili potens
Princeps, innumeras pollice lacrymas
abstergens oculis. Sumo superbiam
questitam meritis, CHRISTE, tuis meam
lauro cinge volens, cinge DEUS comam.

FINIS
LIBRI TERTII.

HORA

HO RATII CHRISTIANI
LIBER QVARTUS.

Christianus tentatus à Diabolo
cum ipso expostulat.

ODA I.

Intermiffa, Satan, parum
rurus tela jaciſ. Parce, decet, decet.
Non ſum qualis eram tuo
ſub regno juvenis. Deſine turpium
doct̃or ſave cupidinum
circa cœpta boni flectere Spiritus
felicem auſpicis, abi
quægens capta minis te colit Et hnicis.
Tempeſtivus in via
CHRISTUS magnificis victor honoribus
reiratum excipiet catus
ſi ſentire manus queris idoneas.
Namq; & fortis & inclutus,
& pro ſollicitis omnipotens reſ

deſen-

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

defensorq; fideliū

late signa premet militiæ tuæ,

æternūq; potentior

vaniū fulminibus riserit æmulū,

Infernos prope te lacus

ponet, perpetuo vinclaq; carcere,

Illic plurima viribus

prostant bella tuis, & loca ad aspera

ablegabere prospero

CHRISTI præsidio non sine luctibus.

Illic exiguus puer

vires cum sociis fœdis fragis tuas

deturbans pede candido

victorem ut decuit ter quatiet caput.

Me nec prælia, nec doli,

jam nec spes animi conscia callidi,

nec certare juvat, pia

nec turpare novo pectora crimine.

Sed cur hostis acerbe, cur?

pervadit gravior tam citò te pavor?

Cur secunda parum bono

inter bella cadit dextra periculo?

Nempe

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Nempe Heroa Hominem DEVM
iam cernis venientem, & celerem stupes
enscentem ignicrepos diu
mixtu tartareis supplicii globos.

Ad JESULUM meum.
O D A I I.

JESVLVM quisquis studet execrari
doct̃or, infaus̃tis ope Belialis
nitur cœptis, stygio daturus
corpora ponto.

Monte decurrens velut amnis, imbres
quem super notas aluere ripas,
lenit, crummasq; leuat paterno

JESVLVS ore.

Auctus immensi titulis JEHOVÆ
seu per Infernum fera Tartarorum
monstra prostermit, manibusq; fertur
lege solutis:

Seu malos Regemq; premit Draconem
Viribus mox his cecidere iusta
morte damnati, cecidere manes

Tartara ad ima:

sive

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

Sive quos clauſtro ſtygio alligarat
ira cœleſtis. reduces ab umbris
ducit, & lætæ potiore vitæ
munere donat.

Flebili caſu cecidere virgo
Virg. Sed vires animumq; dotesq;
-irritas deducit ad aſtra, nigroq;
-invidet Orco.

Multa tam ſpurco placet aurâ vati,
ben: Voluptates quoties Deorum
cantat infeſtas, ego Chriſtiano
more modoq;

grata decerpens thyma Bibliorum
plurimum certè decus ad benignas
IESVLI cunas meliora parvus
carmina fingam.

Concines majore Poëta plectro
IESV LVM. En naſcens animas profuſe
ſanguinis rivo meritâ decorus
laude reducet.

Hoc nihil majus, meliusve terris
fata donavere boniusve, JOVA

Sive

nia

M. THOMÆ SAGITTARIJ

nec dabit. Nunc en redeunt in aurum
tempora priscum.

Concines letosq; dies & orbis
publicum sædus super impetrato
JESULI nostri reditu, forumq;
litibus orbum.

Tunc mee, si quid loquor audiendum,
vocis accedet bona pars. Et o Sol
pulcher, o laudande, canam datum te.
JESULE, terru.

Tuq; dum procedis, jò triumphe,
non semel dicemus. jò triumphe,
omnis & mundus, dabimusq; fratri
thura benigna.

Corde sincero & fidei lacertis
gratiâ nixus quoties tuas o
obvias cunctis benè visitabit,
JESULE cunas.

& pios majorum imitatus ignes
carniniu ritu referentis ortum
leniet vivâ prece Christianus
cetera parus.

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

Ad CHRISTUM.

ODA III.

Quem tu, CHRISTE, DEO
credentem placido Numine iuveris,
illum non furor Ethnicus
turpat degenerem, non Papa decolor
curru ducit in Italiam
devictum, neque res publica honoribus
ornatum innumeris ducem
aut Regum tumidis contuderit minis,
offendat Superum ut domos:

Sed Sionis aquae flumine quae fluunt
secundam, ope gratiae
clarant salvifico saenore nobilem.

IOVÆ CONSILIARIUS

dignatur soboles inter amabiles
grato ponere me choro,

Et jam lege minus mordeor asperam,
sed solamen amabile

quod legis fremitum sanguine temperas
Et vivas quoque mortuus
donaturam animas, si libeat, cito.

Totum

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Totum muneris hoc tui est,

quod vitæ tabulâ scribor in aureis

heres ut proprio in solo.

Quod patri placeo (Nam placeo) tuum est.

Ad M. ALBERTUM GRAWERUM
Decanum Mansfeldensem, S. S.
Theolog. Doctorandum de Theo-
logi fortitudine & constantia.

ODA IV.

Q Valem, ministrum Pontificis vagum,
cui regnum in ipsos Rex stygis impios
permisit, expertus dolosum
in Superos animum scelusq;
olim juvenis & properus furor
umbris sacrorum protulit inscium,
bulleq; jam verbo remoto
insolitos docuere nixus
Pape furentes, mox in ovilia,
demisit hostem servidus impetus
nunc in reluctantem LUTHERVM
egit amor dapnæ & farina;

Qua

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

*Qualemve calvi dogmatis angelum
maetare casta matris ab ubere
vix lacte depulsos tyrones
more novo nova vidit etas.*

*Vident GRAVERVM bella per ordines
non sic gerentem Saxonici, quibus
fons unde deductus Stonis
divitiis opulentiores*

*sensus obarmer, querere si velis,
hac scire fas est omnia. Nam dis
latèq; clamantes catervæ
conflio ante viri subacte*

*sensere quid mens pura, quid indoles
nutrita sacris sub penetralibus
possit, quid immensi paternus
incomites animus JEHOVÆ.*

*Sancti juvantur cœlitus à DEO,
est in ministris vivida Numinis
virtus nec imbellem feroces,
dejicient Gentium Nerones.*

*Doctrina sed vix sedula prrmover,
sanctiq; flatus pectora roborant,*

ut cumq;

M. THOMÆ SAGITTARIJ

utcumq; profecere mores
dedecorant bene docta culpa.

Huic debeas GERMANIA quid viro
Sphinges loquentur, fonsq; mali semel
detectus, & pulcher fugatis
ille dies populo tenebris,

qui primus errorem imbibit impotens
umbrasq; campis captat in Italis,
ceu flamma quercum sive ut Eurus
Hesperias bene potat undas.

Post hoc secundū usq; laboribus
Germana pubes crevit, & impio
vastata lurconum tumultu
fana DEVM coluere rectum,
dixitq; tandem perfidus omine

VETTERVS: Eheu nos animæ impares
sectamur ultro, quos opinus
non tetigisse fuit triumphus.

Gens quæ beato Numine fortior,
jactata diris fulminibus diu
natosq; maturosq; Patres
pertulit Italicos per ignes,

duris

HORATII CHRISTIANI LIB. IX.

duris ut illex tonsa bipennibus
nigra seraci frondis in Alga
per tela, per caedes ab ipso
ducit opes animumq; ferro.
Non Hydra secto gutture ditior
vinci dolentem crevit in Herculem,
monstrumve tentare Colobi
majus Echioniæve Thebæ.
Trudas ad ignes; Latior advenit.
Luctere: Multa proruet integrus
cum laude victorem, geretq;
prelia Pontifici dolenda.
Romæ labanti non ego nuntios
mittam superbos. Occidit, occidit
Spes omnis, & fortuna nostri
nominis, opposito GRAVERO.
GRAVERIANÆ hoc efficient manus,
quas & sacro flamine Spiritus
defendit, & curæ sagaces
expediunt per acuta bella.

G

Ad

M. THOMÆ SAGITTARII
Ad CHRISTUM nasciturum &
venturum.

ODA V.

Summonate DEO, CHRISTE, Davidica
custos gentis abes jam nimium diu
optatum reditum pollicitus, patris
sancto consilio redi,

lucem redde tuo, Dux bone, cœtui.

Instar veris enim vultus ubi tuus
assulget, populo gratior it dies

& cœli melius rubent.

Ut mater juvenem, quem lituo tubæ
permixtus sonitus sub Jove frigido
cunctantem spatio longius annuo
dulci detinet à domo.

Votis omnibusq; & precibus vocat,
tristi nec faciem tramite dimovet:

Sic desiderii icta fidelibus

optat te reducem Fides.

~~Rarus~~ bos etenim rura perambulat,

mœret sœta Ceres almaq; faustitas,

hostilis

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

hostiles volitant per mare navite,
aras nescit honor pias.

Multis polluitur cœca domus stupris,
mos & lex maculosum haud jugulat nefas.
Culpantur varia prole puerpere
culpe pœna tacet nocens.

Tandem, CHRISTE, veni. Quis paveat Scythas,
Quis dementia quos Italia parturit
fœtus, hospite te Numine quis feram
pestem curet & ulcera?

Condes quemq; piis sedibus in suis,
& vitam tribues sanguine splendidam.
Hic ad vota redis letus & optimis
tu mensis adhibes tuos.

Te multa prece te prosequimur priis
votis cum gemitu, Numen & adibus
miscemus, melius Gracia Principis
quam magni memor Herculis.

Cœlorum ô utinam, Dux bone ferias
præstes Christicolis, dicimus integro
mœsti mane die, dicimus anxii,
cum Sol Oceano subest.

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad CHRISTUM pugnatorem acer-
rimum, & victorem felicissimum.
ODA VI.

CHRISTE quem proles furibunda magni
vindicem furti, Satanasq; raptor
sensit, & mundi citò victor ampli, &
perfidus osor.

Cæteris major, tibi miles impar,
Angelus quamvis memor apparatus
pristini vires quateret tremendo
robore pugna.

Ille veloci velut ictus Euro,
& caput tritus pede fortiore
procidit latè, posuitq; collum
pulvere victus.

Ille nunc addictus Averno, & olim
sacra mentitus benè Christianum
agmen, & letam segetem JEHOVÆ
perderet omnem,
& palàm captus gravis, heu nefas, heu
nescios fari pueros iniquis
ureret flammis etiam latentes
matris in alvo.

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

ni tuâ victus cecidisset almâ
dexterâ, & Divum pater exuisset
mollior mentem potiore ditans

Numine cives.

Doct̃or aternæ DEUS ô salutis,
CHRISTE, qui puro lavis amne culpas,
conscium defende genus, nec iras
mitte vagari.

Spiritum CHRISTUS mihi, CHRISTUS artem
supplicem, normamq̃, dedit precandi,
Virginum primæ pueriq̃, CHRISTI
sanguine loti
maximi tutela DEI, fugaces
hostium turmas cohibentis ore
debitum servate modum precesq̃
fundite castas,
rite jam natum puerum canentes,
rite splendentem face nocti lucâ
prosperum cæptis celeremq̃, pronas
solvere pœnas.

M. THOMÆ SAGITTARI

Liber hic dices ego CHRISTO amica
seculo certam referente vitam
vota persolvam, docilis JEHOVÆ
dicere laudes.

Ad JESULUM meum.

ODA VII.

Diffugere ira, redeunt jam Numina pressis,
Christicolisq; decus.

Mutat JOVA vices, & decrescientia culpas
fulmina pratercunt.

GLORIA IN EXCELSIS cœlestis nuntius audet
dicere, syare melos.

Ne patrem iratum metuas monet annus, & alium
quæ dedit hora DEUM.

Mos dace mitescunt Superi, clementia vincit
justitiam. Unde simul

optatos cœlum rores effuderit, & mox
pœna labascit iners,

nec tantos animo meditantur Namina nevus,
nos uti decidimus

dum

HORATHI CHRISTIANI LIB. IV.

dum prius Adamus nos turpat crimine, turba
jam preciosa sumus.

En scis: adjiciat quod gratis tempora vite
non peritura DEUS.

Cuncta manus avidas fugiunt pressoris, amico
nam faver ille animo.

Non unquam occideris, nec de te splendida Dæmon
fecerit arbitria.

Nam CHRISTI te leta tui clementia, nam te
restituit meritum.

Infernis nec enim tenebris spelunca redemptum
detinet Isaciden,

nec fixas valuit, Satanas abrumpere leges,
aut nocuisse piis.

Ad CHRISTUM gratis juvantem.

ODA VIII.

Donarunt pateras aptaq; commodis,

ad ritus solitos pocula sodalibus:

Donarunt tripodas præmia dulcium

templorum, neq; tu pessima munerum

M. THOMÆ SAGITTARII

fers Maria manu Loliola protulit
 que dudum, aut reditu divite Pontifex.
 Votis ille novis, hic specie sacri
 solers nunc hominem fallere, nunc DEUM.
 Sed non hæc mihi vis, nec tibi, talium,
 O CHRISTE, est animus divitiarum egens.
 Gaudes mente piâ, hanc debuimus tibi
 donare, & precium ostendere sanguinis
 manantis nivei vulnere corporis,
 per quod Spiritus & vita redit bonis
 Cælo militibus, nunc celeres fuge
 injectæq; silent Patribus en mine,
 nunc planè innocui vulnera flagraq;
 ejus, qui domitis agmen ab inferis
 lucratus rediit, clarius indicant
 mentem, quam veteres litterule, neq;
 si CHRISTUS sileat, quod malefeceris
 mercedem effugies. Quid foret impia
 Adami soboles si bona non malis
 obstaret vitis gratia JESULI.
 Ereptum stygio littore Moysen
 & CHRISTI favor & dextera fortior

cælo-

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

cœlorum domibus consecrat inclutis.
Purum labe virum JOVA vetat mori,
cœlo JOVA beat. Sic Superûm interest
opratis epulis Paulus & Abraham
clarumq; Isacide nomen ab inferis
invictæ eripiunt fluminibus manus.
Sic lapsi generis sidus amabile
CHRISTUS vota bonos ducit ad exitus.

Ad CHRISTIANUM de constantiæ
& pietatis dono inæstimabili.

ODA IX.

NE queso credas interitura, quæ
semper beato missus ab æthere
non antè vulgatis loquelis
verba refert revocanda menti
Non, si priores prodidit anxius
sedes Adamus, salvificæ latent
dotesq; & orbes antefactos
concilii placidi favores.
Nec, si quid olim pollicitus DEUS,
delevit ætas. Spirat adhuc amor,

G f

Vivunt-

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Vivuntq; promissæ salutis
auspicia & potiora sata.

Hic solus Evæ parcat adulteræ
cæptis & ausum crimine perditum
obvelat, ingentesq; culpas,
& comites subit ipse pœnas.

Hic solus agros in media cruce
protexit umbrâ, non semel à malis
rexatus, & pugnavit ingens
robore numinibusq; solus.

Dicenda templis prælia. Nam bonus
salvator, instar Principis hic graves
exceptit ictus pro misellis,
supplicibus pueriq; primus.

Vixere terris tempore pristino
multi, sed omnes qui sine JESULO
urgentur infausti profundâ
nocte, carent quia sole sacro

Nil hic sepultæ distat inertie
mentita virtus. Ast ea, quæ DEI
directa splendent apparatu
nulla polo patietur unquam

Impune

HORATII CHRISTIANI LIB. IV

Impune parto carpere lividas
 obliviones, Est animus DEO
 gnarus futurorum & secundis
 temporibus dubiūq; praesens
 vindex inique fraudis, & adjuvans
 amplo beantem faenore gratiam,
 Dectorq; non unius anni,
 sed quoties bonus atq; fidus
 Persvasioni Biblia praetulit,
 altoq; spreuit dona nocentium
 vultu, & per obstantes phalanges
 expedit sua victor arma.
 Non mentientem multa, vocaveris
 recte beatum, rectius occupat
 nomen beati, qui se IESU
 promeritiū tegit expetitis,
 duramq; callet sponte crucem pati
 pejusq; Averno flagitium timet,
 non ille fallaces thaleris
 Pontificum coëmet cucullos.

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Ad PAPAM.

ODA X.

O Crudelis adhuc & Satana muneribus potens
insperata tue cum veniet pœna superbie,
& quæ nunc humeris involitât, deciderint coma.
Nunc & quod scelus est tartareis sæpè prius minis
hoc Papæ diadema in tenebras truserit abditas.
Dices: Heu (quoties te te Erebo videris alterum)
quæ fors est hodie, non ea tam mœsta fuit viro.
Eheu hisce locis incolumes non redeunt dies.

Ad impium de CHRISTI nativitate.

ODA XI.

Est mihi cœli superantis ævum
gratiæ plenus liber, est in æde
parta divinis requies triumphis,

est & dei vis,

SAULE, qui monstris religatus astat.

Ridet hic vitâ domus ara castis
vinctâ thesauris, a vet imperato

spargier agno.

Cuncta

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

Cuncta festinat manus huc & illuc
cursitant mistæ pueris puella,
debitum JOVÆ trepidant petentes
pectore votum.

Ut tamen noris quibus advoceris
gaudiis, festum tibi adest agendum
qui diesensem pueri decembrem
monstrat amicum.

Sapè solennis mihi sanctiorq;
jure natali proprio, quod ex hac
luce MESSIAS meus affluentes
ordinat annos.

Tartarus quem tu petis impeditus
non tue sortis locus est, & agros
labe perversa tenet, et vocali
compede vinctos

terreat dudum Satanas avaras
spes & exemplum grave prabeat, qui
Lucifer dignum imperium gravatus
ferre JEHOVÆ,

semper ut te digna sequare, & ultra
quam licet, tentare nefas ruendo

M. THOMÆ SAGITTARIJ
disparem vites. Age sit parata hæc

porta salutis.

Non enim post hæc aliud reposeas

Numen, hos condiscite modos, amandâ

voce quos reddas. Minuent en atras

Numina curas.

Ad JESULUM in cunis vagientem.

ODA XII.

JAM CHRISTI faciem partaq; commoda
ostendunt animæ tempora vivida:

Jam nec corda rigent, nec populi stupent

Papæ stercore turgidi.

Iras ponit onus flebiliter gemens

infelix Draco, & heu angelici chori

eternum opprobrium, quod venè JESULI

dextra est ulta superbiam.

Dicunt ex avido pectore debitis

custodes animæ carmina gratiis,

dilaudantq; DEUM, quod placuit Patri

cælo mittere filium.

Adau-

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

Adduxere DEUM tempora cunulis,
& natum in stabulo paupere cernere
figestis, pueri salvifici cliens
pacis dona merebere.

Pacis dona feret missus ad Exules
qui nunc Berthlemicus ad cubat horreum
spes donare novas dives amaraq;
curarum eluere efficax.

Ad quæ si properas gaudia, cum tuo
trito corde veni. Flagrat in igneis
immunem placito tingere sanguine
aris dives ut hostia.

Verum pone nefas & studium mali
Inferniq; memor, dum licet ignium
vita stultitiam blanditiis brevem.

JUCUNDUM EST SAPERE IN LOCO.

Ad MATTHIAM LAURENTII

Viduum.

ODA XIII.

Neglexere, vir, o DI tua vota, DI
neglexere, vir o. Eri viduus, licet

vix

M. THOMÆ SAGITTARIJ

vix uxore potitus,
lugesq; , & gemis impotens,
& voto querulo & flebilibus modis,
ANNAM sollicitas. Illa beantis, &
docti assumere CHRISTI
optato excubat in sinu,

Eheu lapsus homo transvolat irritas
terras, & profugit mox, quia luridus
errorq; & quia culpe
turpant sacrilegum genus
nec viri referunt gaudia Spiritus,
nec sancti Genii pectora, que semel
claris pradita donis
concessit placidus DEUS.

Conjux ANNA fugit quo tua? quis color?
quis vultus? Quidve habet illius? illius?
quo mulcebat amores,
quo te surpuerat tibi.

Felix conjugium, notaq; & artium
gratarum facies, sed socia breves
annos fata dederunt
servatura tibi tuam

con-

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

constantis Fidei exemplar amabile.

Siste ergo lacrymas. Siste precor. Sat est
multo non sine risu
premissam accipies Polo.

*Cordes interea ab filiolo vide
commanemq; fore pectore flammulam,
olim iunget Olympus
quos Mors dissecat invida.*

Ad CHRISTUM victorem.

ODA. XIV.

Quæ cura Patrum lausq; fidelium
 plenis honorum muneribus tuas,
 O CHRISTE, virtutes in ævum
 per titulos memoresq; fastos
 æternet? ò qui Sol habitabile
 illuminas cor splendide lumine,
 quem legis expertes Gomorra
 & Sodoma didicere cives
 Quidnam igne posses. Sulphure nam tuo,
 gentes nefandas implacidum genus

muros q̃

M. THOMÆ SAGITTARII

murosq; firmatos, & arces
montibus impositas tremendis
absumis acer plus vitio potens,
Major Gehennâ mox grave praelium
committis, immanesq; morsus
auspiciis removes secundus,
pectandus in certamine debito
devota morti pectora liberas
magnis fatigas & ruinis
indomitos propè victor hostes.
odore plenus naribus integris
scindente nubes impiger improbos
frenare Reges & frementis
subdere colla iugo Neronis.
Sic dudum Achabius volvitur invidus
qui dum regna patris despoliat, sacro
dum sevit, horrendamq; cultis
diluvium minuitur aris.
Sic & Medorum desuper agmina,
ferrata vasto dirui impetu
primosq; & extremos metendo
sternis humi sine clade victor.

HORATII CHRISTIANI LIB. IV.

Tu copias tu consilium tuis
 præbes ministris. Hinc tibi quo die
 flatus supernis missus oris
 & vacuas patefecit aures,
 voroq; tandem prosper amabili
 verbi secundos reddidit exitus,
 laudemq; & optatum peractis
 auspiciis decus arrogavit.
 Nunc te Ethnici non antè domabiles,
 Medusq; & Indus, reg; Arabes simul
 mirantur, ó tutela præsens
 naviculæ benè Christianæ.
 Te qui favoris novit originem
 Vates, & auram flaminis igneam,
 te luctuosis quæ remota
 sederat in tenebris Damascus,
 te non parentes funera Martyres,
 durosq; passî carcere compedes,
 te cæde gaudentes tyranni
 compositis animis verentur.

M. THOMÆ SAGITTARIJ
Ad CHRISTIANUM de pietatis se-
riæ & veræ exercitio.

ODA XV.

Paulus volentem ludicra me loqui
svetosq; mores edocuit benè
ut digna scripturæ per aquor
vela darem. Tua, CHRISTE, dextra
terris triumphum rettulit inclutum,
& fata summo restituit DEO
erepta ab Inferni superbis
postibus, & vacuam Gehennam
dudum redemptis clausit, & ordinem
rectum, & vaganti frena licentiæ
injecit, amovitq; culpas
& veteres renovavit artes,
per quas Abrami robur, & abditæ
crevere vires famaq; JESULI, &
porrecta majestas ab ortu
solis ad Hesperium cubile.
Ducente CHRISTO principe non furor
Papalis, aut vis eripiet fidem,

non

MORATII CHRISTIANI LIB. IV.

non ira, quæ proseripſit hoſtes
& miſeras agitavit urbes.

Non qui minas nunc oribus exſpuunt,
edicta rumpent Biblica, non Getæ
Galliæ, non mollesve Perſe,
non animis truculenti Iberi.

Nosq; & profeſtis lucibus & ſacris
inter beantiſ munera JESULI
cum prole matroniq; noſtris
corde DEUM prius adprecati,

Virtute lati, more Patrum, catâ
ſuſis remiſſo carmine gratiſ
FLATUM ſacrum & PATREM & JEHOVÆ
PROGENIEM Superi canemus.

FINIS
LIBRI QVARTI.

HORA.

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠
HORATII CHRISTIANI

LIBER EPODON.

Ad Spiritum sanctum.

ODA I.

IBis supernis nunc ad ægra sedibus,
ò sancte flatus, pectora,
paratus omnem cordium caliginem
levare claro lumine.

Quid nos? Quibus te vita nostra preside
sit grata, si contrà, gravis.
Utrumne jussu prosequemur gaudium
coeleste ni tecum simul?

mundi an labores mente laturi decet
qua ferre constantes viros?

Feremus, & te vel per ignium globos
& per tyrannorum manus
vel irruentis usq; ad Papæ examina
forti sequemur pectore.

Scis ò tuo labore quid ausis meis
addas DEVS solatii,

comes

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

I.
comes minore me relinquit in metu,
qui major audaces habet,
ut assidens anxius mater liberis
nocentium allapsus timet
absente patre, nec quid adsit auxili
gemens videt presentibus.
Libenter hoc & omne militabitur
bellum tuâ sub gratiâ.
Non ut severis alligata legibus
dem viribus demens meis
decusve sentiam numen ante servidium,
aut prisca mutem pascua,
nec ut superni imperans consortiis
visus novos mihi somniet.
Satis superq; me benignitas tua
ditavit. Hoc laudavero,
quod ut petitus hospes me flatu beas,
& liberas mediâ ex cruce.

De

M. THOMÆ SAGITTARII
De Viræ verè CHRISTIANÆ laude.

ODA II.

BEatus ille qui procul periculis
ut sancta gens olim patrum
paterna templa festinans adit pede,
solutus omni crimine,
nec excitatur fervidis nocens minis,
nec horret insensum Satan,
culpasq; vitat, & nefanda civium
rebellium consortia.
Ergo aut creatos Angelorum & cœlitum
animo recenset ordines,
aut ex scelestâ valle criminum viam
reducit ad rectam greges,
inutilesq; voce vires amputans
feliciores inserit,
pressosq; legis cote terret impios,
aut mulcet infirmas ores,
vel cum petitem JESULI canis diem
anno December attulit,

gaudet

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

gaudet canistris thura deponens suis
myrrhamq; & aurum fundere,
queis muneretur, CHRISTE, jam te seminis
benigne tutor Abraha.

Libet sedere modo sub aequo fornice
modo in virente gramine,
labuntur alto dona Spiritus throno,
funduntur in templis preces.

fontesq; manant Bibliis flagrantibus,
curas quod exturbet graves.

At cum tonantis ager Draconis furor,
flammas rotasq; comparat,

aut trudit acres hinc & hinc multâ prece
hostes in obstantes plagas.

aut ridet insons tendit hic quaerentia
incautioribus delos,

verbiq; sub tutissimo clypeo latens
jucunda habet solatia.

Qui non piorum, quas Satan curas agit,
haec inter obliviscitur?

H

Quod

M. THOMÆ SAGITTARII

Quod si probata conscientia nos juret,
 firmetq; JOVÆ dextera
 qualis Davidem aut roboratum lumine
 pernicis Hannam flaminis,
 sacrumq; nostris imprimat praeordii
 signum per adventum DEI,
 claudensq; more patris iratum mare
 commissa tollat crimina,
 & leta dulci mella promens labro
 opes supernas apparet:
 Non me Paparum juverint bellaria,
 magisve Calvinī strophæ,
 si quas nefastis intonata fluctibus
 hyems ad hos vertat lares.
 Non dogma fallax descendat in pectus meum,
 non fraus, nec error ullius
 jucundior, quam lecta de purissimis
 oliva vitæ Bibliis,
 aut prata CHRISTI, quæ cibum dant, atq; aquas
 animæ salubres vividae,

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

ut agnus arii coesus in sublimibus
sanguisq; fusus arbore

Has inter epulas o juvet partum decus
sentire firmo pectore,

sentire motus languidum adversus nefas
sancto placentes Numini

positasq; noxas, ditis inventum vafri,
onus execrari robore.

Hec jam loquor: Malorum is est certe optimus
qui Christianus ut fiet

suam remisit Idibus proterviam
gaudet Calendis ponere.

AD PECCATOREM.
ODA III.

Exlex JEHOVÆ si quis impio impetu
cæleste vorum fregerit,

edat supernis sedibus poli nocens,

O dura peccati juga.

H 2

Quid

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Quid hoc Veneni sedit in praeordiis?

Quid Viperinus hic furor
primos parentes ab sefellit? ab sacras
cur Eva tractavit dapes?

Cur conditoris prae ter ordinem malum
non certa mirata est ducem.

Ignotus ignoto illigandos crimine
turpavit astus Dæmonis.

Proscriptionem hoc ultus ausu caelicam
serpente sub nefario.

Nec tantum unquam fervor infecit dolo
plus corda justo credula,

nec ignis humeris efficacium hostium
inarisit aestuosius.

Tu si quid unquam tale concupiveris
seu JOVA serio monet

manes Gehenne brachio exponet cito,
extremâ & irâ puniet.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Ad PAPAM.

ODA IV.

Lupis & agnis quanta naturâ obtigit,
tecum mihi discordia est,
Papa, ô malis gravate fraudibus caput,
manusq; fuso sanguine,
licet superbus ambules potentiâ.

Hoc fata mulctant scelus.

Videsne sacram mentiente te fidem

cœlosq; apertos pessulis

ut ora vertat huc & huc credentium

justissima indignatio?

Fœtus ruinis & Petri Vicarius

Doctus ad fastigium

iam regna mundi possidet ditissima

regesq; calceis terit

sedilibusq; magnus in primis pater

templo IMPERATORE asidet.

Quid attinet tot artibus mendacia

efficta duci pondere

H 3.

CONTRA

M. THOMÆ SAGITTARI
contra LUTHERUM & confideles milites
SOLA HIC TRIUMPHAT VERITAS.

In obitum,
PETRI PISCATORIS Theol.
Doct. & Prof. Publ.
ODA V.

AT, ô DEUS, qui solus in caelo regis
terras & humanum genus,
quid ista fert querela, tot quid hostium
manus in unum proruunt?
Per JESUM te, qui Vocatus, affoles
adesse votis proximus,
per hoc scholæ, quod & foves, decus precor
ô parce sevo vulneri.
Quæ nos noverca jam intuetur? aut tuis
quæ pestis imminet sacris?
Ut hæc trementi questus ore concidit
heu morte PISCATOR scholæ
i. signe fulcrum, quale posset impia
lenire Thracum pectora,

Accin-

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Accincta Morta saeviore spiculo
 & foeta damno gravi
 iubet sepulchris debitos manes citis
 iubet cupressos funebres
 & splenis angores cerebriq³ anxias
 prodire curas fervidi
 morbosq³, quos insomnis hora plurimos
 mittit periclorum ferax,
 fractumq³ pectus consciis laboribus
 flammis aduri maximis,
 Mox expedita Parca per totam domum
 feralia edit carmina
 horrens capillis & minata Biblicis
 cladem paratam litteris,
 nulla Parca conscientia
 exhaurebat nuda parcens laboribus
 quo posset insignem virum
 tandem die tristiore sortis arctae
 adducere in spectaculo,

M. THOMÆ SAGITTARIJ

cum mortuus foràs ferretur unica
 spes conjugisq; & filii,
 exerta uti medulla & aridum jecur
 laboris esset præmium,
 interminatis cum semel raptus libris
 intabuisset protinus,
 nec defuisse jugiter libidinis
 Calvinianæ murmura,
 & sæpè IENÆ credidit periculis
 educta jam docentium,
 quæ mentiendò Lutherana sidera, &
 purè docentes enecat.
 Mox irrefectum seiva dente livi lo-
 hic Mortarodens pollicens:
 Quid dixit? aut quid tacuit? orebus me-
 non iniquis arboris
 Parce, ministra, quæ secatis aurea
 vitæ fluentis stamina,
 nunc, nunc adeste, nunc in hostilem virum
 iram atq; numen vertite,

formi-

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

formidolosus dum labant vires modis

languore magno flaccida,

Virum, quod omnes lugeant, Theologum

jam terra mater devoret

labo fluentem, quale nunquam gratius

mea laborarunt manus

Quid accidit? cur quaeso nuncia haec minus

molitionibus valent?

En delicata tangit ultus dogmata

magni^q Papæ fulmina,

CONCORDIÆ cum Formulam nuper acris

defendit ipse spiritu

nec fortitudo nec latens in arduis

virtus fefellit me dolis,

succumbit omnis omnibus periculis

indoctus & doctus simul.

Ah, ah solutus ambulat sortis aequa

potentiore, verberare,

non usitatis doctiori insultibus

ô multa fleturum caput

M. THOMÆ SAGITTARI

ad me recurras, nec vocata mens tua
pius redibit vocibus.

Majus parabo, majus apponam tibi
fastidienti præmium,
priusq; cælum fides inferius mari
tellure porrecto super

langvorem quam non pereas, frondes uti
absumit ignis aridas.

Sub hac meus PISCATOR placidus noluit
lenire verbis impiam,

sed certus unde quæreretur solamina
immiscuit sacras preces.

O Morta magnum hoc est nefas. At haud valet
CHRISTI favorem invertere,

diris aget vos, dira detestatio
nullâ expiatur victimâ.

Quin & ubi abire iussus expiravero
acceptus occurrâ DEO,

visamq; vultus expetitos JESULI,
qui Christianorum est salus

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

& per-quietis asidens consortiis
discam polo mysteria.

Vos CHRISTUS osor hinc & hinc pœnis prementis
confundet omnes cœlitus

& cum satore sartoreq; omnis mali
concludet atris Tartaris.

neq; hoc JEHOVÆ convocatos hospites
effugerit spectaculum.

Contra SATANAM in solatium
piorum.

ODA VI.

Quid Christianos hospites vexas Satan
Oves ut adversus lupus:

Quin in JEHOVAM, si potes, vertas minas,
& te remorsuram petas.

Nam qualis aut Notus turbidusve Africanus,
vis navitis notissima,

M. THOMÆ SAGITTARIJ

aget per altum crine sublato æthera
quicumq; procedit ferox.

Tu cum timenda voce turbasses pios
vorare sperasti cibum.

Cave, cave. Namq; in malos asperrimus
parata tollit brachia,

qualis Gehennæ victor infidæ DEUS
destruxit amplos obices.

An si quis hostis hunc manu petiverit
inultus astat ut puer?

Contra NOVO-HÆRETICOS.

ODA VII.

Quid, quò stelesti ruitis? aut cur Numini
queruntur adversi patres?

Parumne Papi atq; Calvino super
fusum innocentis sanguinis?

Non ut superbas Persie blasphemias
jam ut hostis atrox, proterat

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

aut Turca jam constrictus ut citò occidat
hac est catenatus via:

Sed ut secundum vota curiæ suæ,
pereant duces discordiæ.

Neg. Arrianis nec fuit Neronibus
mos hic, nisi in dispar genus.

Furor ne cæcus, an rapit persuasio,
an prædæ? responsum date.

Tacent & ore mentis orsa prædicant
multumq; perculsi stupent.

Sic est. Acerba fata Doctores agunt
fideiq; fraterna scelus

ut immerentem liquit in bello virum
conjuncta jam dudum manus.

M. THOMÆ SAGITTARI
Ad PECCATOREM.
ODA VIII.

Rogare magno foetidum te crimine
vires quid enervet tuas?
Cum sit tibi mens cœca, nec datas vetus
imago dotes asserat,
cadatq; solers inter anxias preces
fides ut impiis solet.
Sed incitat, te fervor ingens, & nefas
ut unda fluctus aggravat,
mundoq; ventus & ruens tumentibus
animis voluptas addita.
Demissus esto, fanus atq; imaginem
CHRISTI revolvas exulis,
nec sit triumphus qui superbioribus
victis paratur hostibus.
Nunc & libelli Biblici inter serios
jacere Doctores ament.
Illiteratis nam minùs sensus patent
minùsve discunt abditum,

quod

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

*quod ut fidei provocas examine,
precibus laborandum est tibi.*

In obitum
JACOBI SCHRÖTERI consulis
Vinariensis.
ODA IX.

Tandem repostum gaudium in patris domo
Victore CHRISTO Principe,
tecum sub alto, cum Deo ratum, pole.

SCHRÖTERE, noscimus boni
sonante mistum vecibus carmen tubæ
cælestium in consortio.

Heu nuper actus cum furore uxoris
dux perdidit dotes suas,
minatus orbi probra, que contraxerat
funesto amicus Dæmoni.

Adamus (ebeu posteri plorabitis)
jam mancigatus scemine

fert

M. THOMÆ SAGITTARII

fert pomum, & ictu lesus improbo malis
servire peccatis potest,
intraq; regna candida & scholam DEI
sol aspicit jam devios.

At hos frementes vertit CHRISTUS impetus
pedibus Draconem conterens,
hostiliūq; fraudium natu cadunt
acies sinistrorsum cito.

Tu CHRISTE, CHRISTE tu moraris asperas
iras, & accensum gregem.

Tu CHRISTE, CHRISTE tu purissimum
cruore placasti patrem.

neq; occidisti, mors licet ferocior
tibi sepulchrum conderet

terrā & Gehennā victus hostis sanguini
lugubre murmur miscuit.

SCHRÖTERE centum nobilem ad sedem jocis
votis adibas intimis

exercitatos & vides cantu Angelos
cerniq; presentem DEUM.

Capa-

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Capaciores sic fer o DEUS, thronos
paciq³ adauge gaudia,
Vel qui ruentem nauseam coerceat
metire nobis SPIRITUM.
Curam metumq³ rerum qui citus queat
solante verbo solvere.

Ad PETRUM THEODORICUM

J. U. D. & P. P.

de

Conjugis CHRISINÆ SCHILTE-
RIANÆ obitu

ODA X.

MAla soluta morta vexat alite
tollens amicam conjugem,
ut horridis utrumq³ verberat latus
pestis venenis improba.

Eheu gementes virus immisso malo
& fracta crura distulit,
surgunt querele, sicut altis mœnibus
si capta Turnus obruat,

nes

M. THOMÆ SAGITTARIJ

nec fidus atrâ nocte amicum apparuit,
quâ tristis heu conjunx cadit.

Quietiore ducta sed fuit DEO
quam fœda victorum manus,
cum Numen ardens vertit iram cœlitâs
in impium turbæ caput.

O quantus instat frivolis sudor viris
multusq; stridor dentium,
ô quanta non virilis ejulatio,
& hor. aversum ob DEUM.

Sed Angelorum cœn. verberatus sonus
nûbes patentes rup.

ut expetita Sponsa magno in agmina
itura conjunx obviâ

tum floridum cœlo offeretur premium
sedesq; fixa credulis.

Ad

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Ad JESULUM recens natum.

ODA XI.

JESU, magis me quam vel antea, decet
promere corde melos, amore susceptum gravi
Amore, quo nos derelictos extrahit
turpibus è vitis, cœlosq; ad altos eleas,
Hoc en periculum, Adamus in quo devius
instituit furere, nati honorem decutit.
Heu nos per orbem (Nam pudet tanti mali)
fabula quæ fuimus, rebellionum & pœnitet,
In quæis JEHOVAM & langvor & superbia
arguit invidia, & petitus æstro Spiritus
contraq; verbum, quod valere, maximum.
Principis arbitrio poscebat, applaudunt sibi
simul valentis inverecundus Satan
servidiore odio jam dona promorat loco.
Hanc, quæ malis inestuat præcordiis
pestimabilis, & à cœlestibus nos dividunt
peccata, vulnus hoc magis gravantia
deprimet in cineres, certare doctus JESULUS,

ubi

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Ubi hæc benigno te DEO cognovero
jussus adire polum, mox deferar certo pede
ad verè amisas jam mihi cunas, & ò
limina grata, quibus desessus inveni DEUM
nunc gloriantem quamlibet potentiam
frangere pauperie. Amor JEHOVÆ me
levat

unde expedire non amicorum queant
fervida consilia, nec Angelorum machinæ:
Sed alme Heros à favente Numine
missus ad auxilium serpentis occupans co-
(mam.

Ad JUDAM proditorem.
ODA XII.

Quid tibi vis, JUDA, inferni dignissime
(flammis
oscula cur meditaris, & offers
blanditias CHRISTO fictas nil tale merenti?
Namq; sagax benè novit, amicus
Spiritus, an fallax cordis cubet angvis in antro,
aut lateant fera tela Draconis.

Quis

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Quis furor in sibi aut quam impius undiq; num-
(m.

crescit amor, cum fœnore parto
indomitam properas rabiem sedare, nec usquam
jam manet, heu reverentia CHRISTI
flamine fucatus Satanae Doctoris ob iram
sacra tui commercia rampis,
Ab tua quis stimulis agitât præcordia. Dæmon,
docta prius versas minùs, ægrâ
Doctorem dux nocte potes jam prodere, ad unum,
hoc scelus ô pereat malè, quod mox
aurum querenti Satanas monstravit ut hostis
cum tibi CHRISTUS adesset amicus.
Cujus sermo DEI constantior ore fluebat
insinuans præcepta parentis.
Nunc flammis stygiis iterata fulmina culpæ
cui properabuntur? tibi nempe
ne sis æquales inter conviva, dolores
excipiens sine fine Gehennâ.
O nimium infelix est quem DEUS abjicit, ægrû.
devovet & fataliter umbris.

In

MORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Unde tibi reditum magnâ cum dote Redemptor
offert, nec angustæ crucis tormina te recoquent.
Illic omne malum visu cari uq̃ levabis
IOVÆq̃ summi & cœlitum, dulcibus alloquit.

MARTYR AD PUSILLANIMUM
& infirmum fide.
ODA XIV.

Vis benè fervida quæ tantam diffuderit inanis
constantiam præcordiis.
pocula divinis ut si spumantia rivis.
arente sauce traxerim.
candide Christianorum occidis sæpè rogando.
DEVS, DEVS nam me juvat
Infusos, olim promissum Numen, honores
crucem per omnem addutere.
Non aliter flatu dicunt arsisse benigno
prædivitem Laurentium

M. THOMÆ SAGITTARIJ

qui medijs flammis irrisit sæpe tyrannum,
carnem cutimq; porrigens.
Quid gemis ergò miser? Quod si tua fortior ignis,
accendit ultro pectora
gaude sorte tuâ, nos magnâ dote, neq; uno
confirmat autor munere.

AD LUTHERUM ANTICHRISTI-
CIDAM.

ODA XV.

NOx erat, & magnis terrebat Papa tenebris
deserta terris pectora,
cum tu verba DEI numen laesura, labore
LUTHERE pellebas tuo,
arctius atq; fides se CHRISTO astringit amico
veris adhaerens Bibliis
dum Pape DEUS & nugis insensus Olympus
probaret arctam regulam

Omni-

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Omnipotensq; vago's agitarer dextra tyrannos
odium hoc fuit ferventius.

O dolitūre DEI multum virtute cynade.

Immensa nam vis DEI est.

Non fert assidue te semper fingere nugas,
Et tollet iratus malum,

nec semel offensi ceder constantia JOVÆ,
cum tempus intravit decens.

At tu quicumq; es felicior, atq; DEO nunc
gaudes parente proximo,

sis sapiens sat difficili pro tempore, sermo
tibiq; cœlestis fluat.

nec te vaniloqui fallant ludibria Papæ,
nec stulta vincant somnia.

Sin minus: Ablatos aliò mœrebis honores,
Satanasq; victum riserit.

I

In

M. THOMÆ SAGITTARIJ

In obitum

Magni Theologi

POLYCARPI LEISERI

ad

filium cognominem Theol. Profess.

Witeberg. Extraordinarium.

ODA XVI.

Casibus infelix teritur fatalibus ætas,
viros & ista Morta viribus premit,
quos nec Iesuiticæ valuerunt perdere Sphinges,
minaci aut rebellior Papæ furor,
inrida nec rabies Gretseri aut Zwinglii ardens,
novisq; rebus additus Gleselius,
nec fera Cumani Decumani monstra, nec iræ
docentibusq; abominatus Habitus.
Heu propeta, heu nostrū POLYCARPUM sustulit
& illa fors, solūq; mortuum intulit. (exlex
Barbarus heu cineres accendet victor? & orbem
Papæ fremente vulnerabit impetu?
quæq; valent animis & verbo scripta LUTHERI
(DEUS verato) dissipabit insolens?

ant

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

aut propere ad Monachos inimicūq; castra volandū
fides & omnis abneganda protinus? (est.
Non sis quæ CHRISTI est Ecclesia tuta sub alis
malis carere quæret hic laboribus.

INFELIX ILLA EST TANDEM CONCORDIA,
QUÆ NON
DEUM POTENTE NOVERIT MANU
DUCEM.

Nulla sit hac potior menti sententia non sors,
velut fatetur execranda cecitas,
aras atq; lares proprios vastandaq; sana
Pape relinquat & rapacibus lupis.

State, DEUS quocunq; iubet, quascunq; per aras
DEUS locabit, impigetq; spiritus. (VA
Sic placet? Haud melius quæ habet scadere, FENO-
quid ergo stare quid moramur auspic?
Quin juremus in hac? Simul imos terra debiscat
Soci dicata quam probe quis hoc nefas,
agnita vel cordi dispellat dogmata, quamvis
rotas cruceq; struxerit docentibus
rassa cohors ferramq; ferens minitabitur Orcum,
noxaq; monstra junxerit libidine,

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Calvus amor iuvet & multos subsidere falsis,
adulceretur & Propbeta Thaidi
credula nec timeant furiosos templa tyrannos,
ametq; falsa vulgus expeſ ingrina.
Hec & que poterunt cœptis obſtare nefandis,
ſtet hic, ſtet uncta Chriſtiana civitas,
& pars inſulſo melior grege dogmata ſimplex
fide apprehendat, imbibatq; cœlica.
Vos, quibus eſt virtus, turpes invadite Phocas,
fugate poſt & execranda Turtara.
Nos manet in cœlis placidus pater, arva, beata
tenemus arva, divites & areas,
reddit ubi verbum ſolamina debita preſſis,
& irrigata floret uſq; vinea,
germinat & nunquam fallentis fomes amoris
ſolumq; firmat æquus ardor otium,
vota pia emanant e pectore, ab ore docentis
beans ſonante lympha proſilit pede,
illic injuſi veniunt ad templa Quirites,
reſertq; turba corde firma gaudia,
nec monſtrum horrendū CHRISTI diſturpat ovile,
nec intumeſcit ampli viperis cohors,

Plura

HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Plura sed in cœlis mirabimur, ut pia CHRISTI
premat nec amplius tyrannus agmina,
Cœlica nec firmis tollantur gaudia fibris
utrumq; rege dirigente cœlitum,
Illic salvifica POLYCARPIUS tendit anhelans
fide, tenetq; regna prospera domus.
Illic quos genuit deserta Ecclesia luctu
viros, ut alto in orbe sidus emicant,
nulla nocent justis contagia, nulla tyranni
pios ibi urget amplius potentia.
En CHRISTUS nobis hæc otia sanguine fecit,
locumq; præparavit in domo patris,
æternum injustis duravit Taratra, quorum
piis secunda per fidem data est fuga.

PECCATORIS AD DEUM
CONVERSI ORATIO.

ODA XVIII.

Jam, jam efficaci do manus potentie,
supplex & oro regna per cœlestia,
per & Parentis mollienda Numina,
per atq; CHRISTI sanguinem & necem, queunt

M. THOMÆ SAGITTARII

commissa terris quæ lavare crimina.

O parce, parce flammeis, DEUS, mitis,
legiſq; clemens tolle, tolle fulmina.

Moveat JEHOVAM filius patris iubar,

in quem ſuperbus ordinarat agmina

Pilatus, in quem tela acuta torſerat,

Luxere matres arbori addiſtum fere

terramq; & inter ærẽ datum neci,

poſtquam relictis manibus Solymæ, occidit,

heu pervicaces ad Senatus impetus,

nudata propriis exuere veſtibus

injuriſi Præſulis ſatellites,

valente Dite membra, tunc mens & ſonus

reſapſus atq; notus in vultu color,

dedit ſatis ſuperq; pœnarum tibi

cœleſtis o pater, dedit pro crimine

excuffa vita, ſanguis & venis fluens

cruore liquit offa ſœda lurido,

meris capillos ambit angor luctibus,

ullum à labore nec reclinat otium,

urget diem nox, & dies noctem, neq; eſt

levare voce qui velit præcordia.

Er-

ORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Ergo? Gehenna vincet? ut credam miser
promissiones increpare cœlicas

Et posse crimen impedire Numina.

Quid amplius vis? & mare & terra, horreo
quantum neq. olim conscientie David
tactus pavore, nec miser suspiriis

Zachæus angustis. Quid? Tu, donec Stygis
injuriosis perditus pœnis cadam

offensus indulgebis iræ perpetim?

Quæ finis? aut quod me manet solatium?

Miserere. Natus percitus pœnas luit
paratus expiare, seu poposceris

centum labores, sive placari pio

voles cruore. Tu DEUS sis & Pater,

nec in furore perdas, qui te queritant.

O filii tui vide offensus vicem

meritumq. nostri præsidis victus prece,

tuis adempta redde, redde gaudia

& nos (potes nam) solve tandem iurgis.

Tu nec paternis iam, carchis mentibus,

nec in sepulchris pauperum torvus queas

semel redemptos dissipare pulveres.

M. THOMÆ SAGITTARIJ

Tibi paternum pectus & blandæ manus
tuasq; fibras molliunt suspiria,
quacunq; peccavere fors dementiâ.

DEI AD PECCATOREM
CONVERSUM RESPON-
SIO.

Non obseratis auribus fundis preces,
non corda tangis surdiora fluctibus,
ceu sæpè frustra tundit offensos homo
inultus ut non rideat convitia.
Vulgata prudenti minus cupidine,
alius nec admittat graves spirans minas
impunè & urbem nomine impleat suo.
Sed proderit mandasse lapsorum genus
mortiq; JESUM miscuisse sanguinem.
Jam mitiora fata te culpis manent,
& lata CHRISTO vita ducenda est in hoc
majoribus ne suppetas doloribus.
Adfert quietem mortuus pro te FILIUS.
dives benignæ FILIUS semper dapis
adfert triumphos obligatos crimini

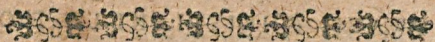
HORATII CHRISTIANI LIB. EPOD.

Et vult supremâ collocare credulos
in sede cives, nec mee leges vetant.
Ab hocce nolis desilire Principe
falsive pectus somniis recludere,
merito Redemptoris nec innectas tuum,
fastidiosâ plenior superbiâ.
Sequentur oculis sic te amicis Angeli
tuamq; CHRISTUS tollet insolentiam.
An qui movere terreas voragines,
ut ipse nosti, gnarus, & celerem polo
diripere Solem vocibus possum meis,
possum sepultos excitare mortuos,
Satanâq; fremitus temperare fervidos,
doleam artis in te nil habentis exitum.

FINIS
LIBRI EPODON.

I. 5

CAR.

CARMEN SECULARE
AD DEUM.

PRO ILLUSTRISSIMA DOMO
SAXONICA ET ECCLESIAE
REIQ; PUBLICAE INCOLUMI-
TATE.

Ex Horatii Carmine seculari, quod
in fine Odarum adjectum.

CHRISTE grandavi soboles JEHO-
VÆ,

*lucidum cæli decus, ô colende
semper, ô SOL effice, qua precamur
tempore sacro.*

*Quod David ei monuere versus
virgines lectas puerosq; castos,
Et quibus Betbles placuere cune
dicere carmen.*

CAO

1.

Alme

M. THOMÆ SAGIT. CARM. SECULARE.

Alme Sol vultu nitido diem qui
promis & vitam, puer atq; parvas
nascaris, posses nihil orbe presso
visere majus.

Rite promissas aperire dotes
apparas ô, CHRISTE, tuere RUTAM
SAXONUM claram titulis & ausis
nomine, reg.

Dive sustentes sobolem, patrumq;
prosperes decreta super regendis
moribus, campisq; novis feraci
fruge, juventâ

docta quò JOVÆ placida per annos
orbis, & cantius referatq; vota
ter die claro totiesq; gratâ
nocte frequentet.

Tuq; tu Musis operata pubes
quod semel rectum est stabilisq; rerum
ordo decrevit bona jam peractis
jungere fata

M. THOMÆ SAGITTARIJ
disce. Sic dignos merita labores
laureâ donent Charites coronâ
nutriant fœtu irriguo decoros
artis honores.

Moribus mites placidosq; verbis
supplices audi juvenes. JEHOVA,
E' piâs agnosce preces, tuorum i-
nosceq; culpis.

Jena si divum est opus atq; legum
inclutas scripsere patres tabellas,
jussa pars firmare lares E' urbem
auspice JOVA

ille JOHANNES - FRIDERICUS olim
sede dum fixâ hic studiis amicis
liberum munivit iter, daturus
plura relictis.

Da probos mores docili juvenia,
da senectuti placida quietem,
da piis contra Styga spemq; remq;
E' decus omne.

Qui q;

Carmen Seculare HORATIANUM.

Quiq; te votis venerantur aquis
IANUS ERNESTUS decus hic Lycei &
SAXONUM sanguis FRIDERICUS
ambo

dotibus aucti,

Inclutis ambo melioris anni
sorte, majores animis & ausis
floreant, dignis vigeantq; ceptis
alite fausto.

Jam mari terraq; animos potentes,
pectus & felix studiis, & omni
arte miretur populus sequenti
percitus ævo.

Jam Fides & Pax & Honor Pudorq;
priscus, & neglecta redire Virtus
audeat, ditetq; beata pleno
Copia cornu.

Flaminis vivente decorus aurâ
SPIRITUS sanctus Fidei Professor,

M. THOM. SAGIT. Carm. Secul. HORAT.
qui saluari leuat arto fessas

crimine mentes,

Christianorum & premit aequus ingens
pondus & culpas animi inquietas
alteram ad vitam meliusq; semper
dirigat edum,

que novos motus sapiunt & imo
profluant e corde preces virarum
curet, & votis puerorum amicas
applicet aures.

Hec PATREM sentire, meumq; JESUM
spem bonam certamq; domum reporto
doctus ingentes numeris JEHOVÆ
dicere laudes.

FINIS
HORATII CHRISTIANI.

L. S.

ERRATA

Quæ irrepsērunt & inter legendum fortè occurrerunt, hæc corrige, & si quæ deprehendes alia.

IN LIBRO I.

Od. 3. pro, nam homini datis lege non homini datis. Od. 6. pro, tudæ lege Judæ. ead. pro, deterrere l. deterere. ead. pro, retris l. terris. & pro, fortia crimina lege fortia Numina. Od. 7. pro, rotis l. votis. Od. 10. pro, facuude l. facunde. Od. 17. pro, retines l. recines. Od. 18. pro, viro l. vivo. Ead. pro, invitam l. invitum. Od. 19. pro, mittel. mihi. Od. 21. pro, virginis lege virgines. Od. 22. pro, rotatur lege rotatus. Od. 23. pro, at l. ut. Et perdere cupit l. perdere te cupit. Od. 24. pro, flabilis l. flebilis. Ead. pro, sangvinis l. sanguis. Ead. pro, providis, lege providus. Od.

Od. 25. pro, mœches l. mœchos. Ead. pro,
hore l. ore. Od. 27. pro, nefanda l. ne-
fando. Od. 28. pro, matrum lege ma-
lum. Od. 29. pro, servi & lege serviet.
Od. 30. pro, vorasque lege votisque.
Ead. pro, sepostis lege repostis. Od. 32.
pro, turco l. lurcoque. Ead. pro, donec
l. dones. Od. 33. pro, cecidit l. occidit.
Od. 35. pro, dignè l. digna. Ead. pro, ite-
rum lege iturum.

IN LIBRO II.

Od. 1. pro, verum l. virum. Od. 3. pro,
hoc l. hos. Od. 4. pro, patentemâ l. pa-
tentem. Od. 6. pro, uti l. ubi. Od. 7.
pro, arbitrium l. arbitrum. Od. 12. pro,
coelestis l. coelestia. Od. 13. pro, iræ l. ire.
Od. 14. pro, coculcet l. conculcet. Od. 17.
pro, cui, cur. Et iterum pro, cui, cur.
Ead. pro, viro l. vivo. Od. 18. pro, Esa-
rii l. Esavii. Od. 19. pro, ferabaris lege
ferebaris. Od. 20. pro, plurimæ lege
plumæ.

IN

IN LIBRO III.

Od. 1. pro, Impiam lege impiâ. Ead.
pro, fortiunt l. sentiunt. Ead. pro, do-
lentos lege dolentes. Ead. pro, raucia
lege rauca. Ead. pro, murmera lege mur-
mura. Ead. pro, formicis lege fornicis.
Ead. pro voro. lege novo. Ead. pro, pa-
patil. papali. Ead. pro, delibas lege de-
litias. Od. 2. pro, maturis lege maturus.
Od. 3. pro, ingentis lege urgentis. Ead.
pro, collo lege collo. Ead. pro, regnante
lege regnanto. Ead. pro, supernè lege
superno. Eadem, pro, figere lege fin-
gere. Ead. pro, ingente lege urgente.
Od. 4. pro, visit lege visis. Ead. pro,
scinus lege scimus. Ead. pro, cœlites
lege cœlestes. Od. 28. pro, laborat lege
roborat. Od. 29. pro, honore lege hor-
rore.

In

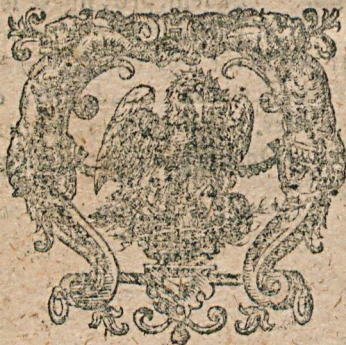
IN LIBRO IV.

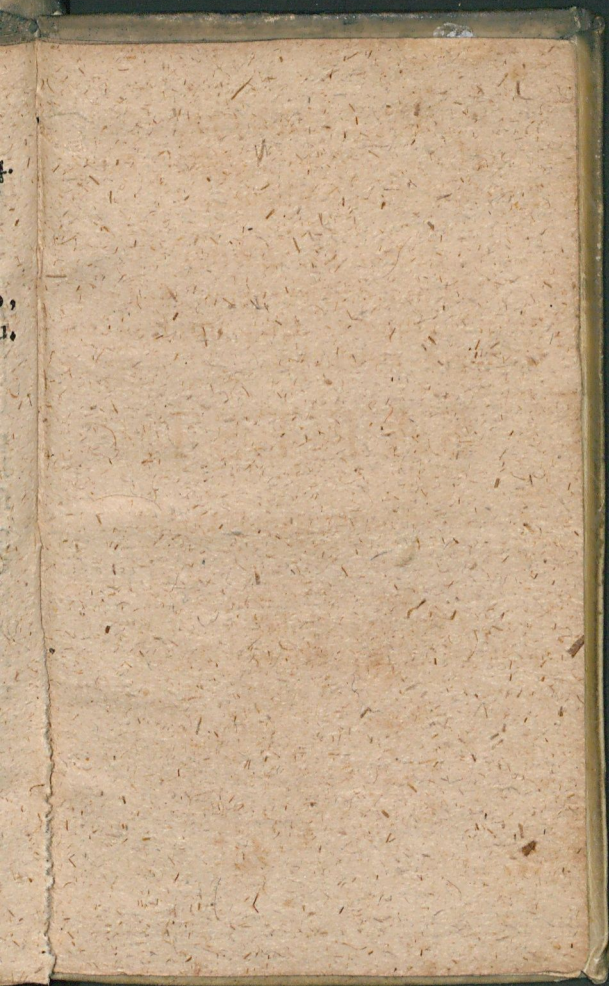
Od. 2. pro, Nitur l. Nititur. Od. 4.
pro, sanctaque l. sanctique.

IN LIB. EPOD.

Od. 2. pro, ditis lege Ditis. Ead. pro,
ponere l. promere. Od. 3. pro, seu l. ceu.
Od. 11. pro, alme l. alius.

SAT EST.

Cl 1326

ULB Halle

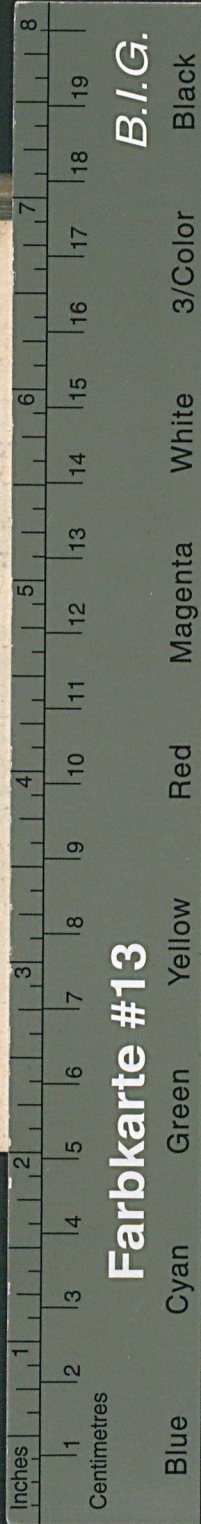
3

005 434 874

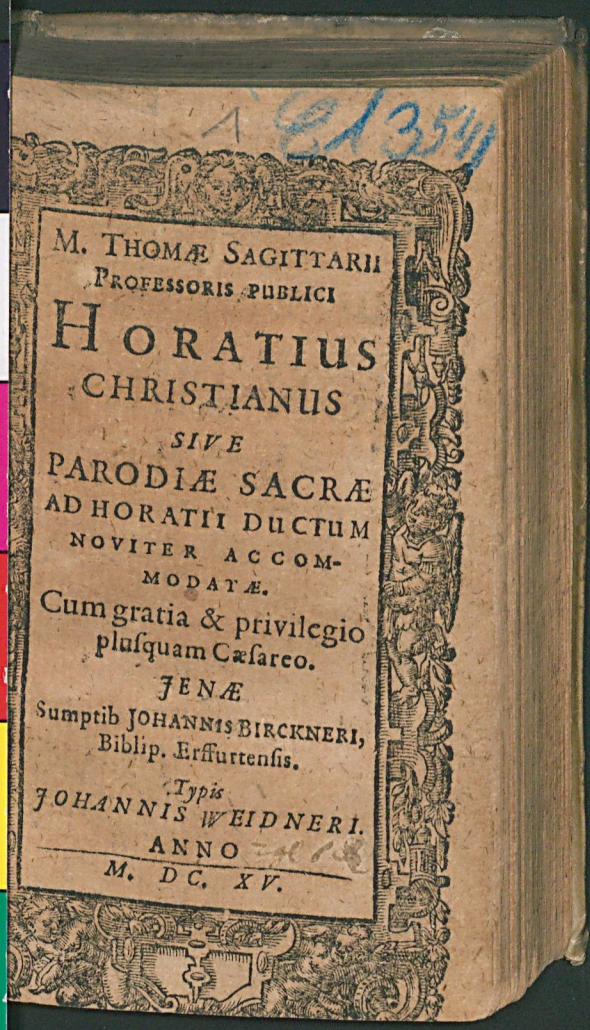
von

me.

Farbkarte #13

B.I.G.

M. THOMÆ SAGITTARI
PROFESSORIS PUBLICI
HORATIUS
CHRISTIANUS
SIVE
PARODIÆ SACRÆ
AD HORATII DUCTUM
NOVITER ACCOM-
MODATÆ.
Cum gratia & privilegio
plurquam Cæsareo.
JENÆ
Sumptib; JOHANNIS BIRCKNERI,
Bibliop. Erfurtensis.
Typis
JOHANNIS WEIDNERI.
ANNO
M. DC. XV.